

1 SAMUEL

Samuelnin japari wishaa kirika

Diossen westíora bake Ana menia

1 ¹Efraín mananman iká, westíora jatín jane Ramá ikáinra iká iki, westíora joni Zufnin rarebo jaa, jawen jane Elcana. Jara iká iki Jerohamman bake, itan Eliúnin baba. Jawen papa-shokon papara iká iki Tohu, ja Zufnin bake, ja Efraínnin rarebo.

² Ja Elcanara iká iki rabé awinya, Penina betan Ana. Ja Peninara iká iki rabé bakeya, ikaxbi Anara iká iki jayaoma.

³ Jatíbi baritiatiibira Elcana, jawen jemameax Silonko kaai pikókatitai, Jainxon jatíbi atipana Ibo rabianan itan jawéki menixon menoxxoni. Jainra sacerdote Elikan bake rabé iká iki, jaton janera Ofni betan Finees iká iki, jaboribira Ibon sacerdotebo iká iki.

⁴ Jatian ja Elcananinra, ja jawéki Dios menixon menoxxonaitiibi, Penina jatíbi jawen benbo bakeboyaxon itan jawen ainbo bakeboyaxonbi jawékianon ixon jato piti menikatitai,

⁵ ikaxbi ja Anara bebonhira noia ixon jakon pitishamanbores menikatitai, Ibon bakeaisma imaa ikenbi.

⁶ Jakopíra, Penina ja rawía ikax, jaki sinati shirokatitai, jawen shinan naman akananti kopí, Ibon bakeaisma imaa iketian.

⁷ Jaskatira baritiatiíbi, ja Ibo rabbiti xobonko Ana kaaitian, Penina jaki sinákatitai; jaki jaskataitian winikinra Anan piyakatiai.

⁸ Jaskákinra jawen bene Elcananin neskáakatiai: “Aná, ¿Jawekopíki mia winiai? ¿Jawekeskti onískinki min

piamai? ¿Eaki mina, ja chonka bakes-yaati winobainbires jakonhirama iki?” akin.

⁹ Ja Silonko inontianra, iitibi piá pekáo Ana wenita iki. Jatian ja sacerdote Elí iká iki, ja Ibo rabbiti xopo ochóma jikitainko, westíora ani yakanin yakata.

¹⁰ Jatian Ananra jakonmabires shinankin itan winiananbi Ibo yokákin neskáa iki,

¹¹ neskara axontira yoia iki: “Jatíbi atipana Ibó: Ea min yonoti ainbaon masá shinannai min oinna jakon iketian, itan ea shinanxon, westíora benbo bake min ea meniketianra, jatíbitian min tee anon ixon en mia meniti iki, jatian min tee ati en menia onanti inon ixonra, jawen boo en xatenantima iki”, akin.

¹² Jaskati Ana basiora Ibo bebonmeax yoyo ikaitianra, Elikan jawen kexain oinna iki;

¹³ ikaxbi ja ainbora shinan meranres yoyo ika iki. Jawe joibi ninkáyamakinbira; jawen kebí koshiaires oinna iki. Jatianra Elikan paenaxa iitai ixon shinanna iki,

¹⁴ Jainxonra yoia iki: —¿Jawetio basiki mia paenai? ¡Moa pae xeakin jenewe! —akin.

¹⁵ Jatianra Anan yoia iki: —Jaskarama riki ibó, jawe paebira en xeaama iki, ea riki masá tenei oniskin, Ibo bebonxon jakon shinan bikasi.

¹⁶ Eara jakonma ainbobira iki ixon shinanyamawe, eara nato netebo Dios yokati iki, ayorakin jaakinres shinanni, itan iorai onisai kopí —akin.

¹⁷Jatianra Elikan yoia iki: —Masá shi-nanyamai jakonbires katanwe. Abánon ja Israelbaon Diossen ja min yokata jawéki mia menikin —akin.

¹⁸Jaskáara ainbaon aká iki: —Ichabires irake —akin. Japekáora Ana ja joibatato-niribi moa baneti kaa iki, Jainox moa pii kaa iki, itan jatianra moa jawetianbi jakiribi onis wetsayamaa iki.

¹⁹Ja wetsa nete xabataitian, yaméki-rishokora moa Ibo rabia pekáo, jawen xobonko Ramáin moa baneti bokana iki. Japekáora Elcana jawen awin betan yorana iki, Jainxonra ja ainbaon yokata jawéki Ibon imaxona iki.

²⁰Jaskataxa Ana moa tooya baneta iki, Jainoxa moa bakenti nete senen-keitian, westíora benbo bake pikota iki, ja Ibo yokáyantana kopíra Samuel akin janea iki.

²¹Japekáora Elcana jatíbi jawen bake-boya, ja axonti yoiabo senenhati kopí, yoina menixon baritiatíbi menoxonti iketian Silonko kaa iki;

²²ikaxbi já kayamakinra, Anan jawen bene neskáa iki: —Eara kayamapariai nato baken xoma akin jeneai kaman. Jatianra enbi Ibo boxon meniti iki, jatí-bitian Jain inon ixon —akin aká iki.

²³Jatianra jawen bene Elcananin neskáa iki: —Min oinna, jakon iketian jaskara awé. Iwé baneti ja baken xoma jeneai kaman. Abánon Ibon ja mia akin-noxon yoia keská senenhakin —akin. Jaskataxa ja ainbo baneta iki, Jainxonra ja baken xoma akin jeneai kaman aniaa iki.

²⁴Jatianra xoma akin jeneketianra, ja bake maxkopari ikenbi, Ibon xobonko Silonko boá iki. Jainxonribira, boá iki kimisha waka bene, rabé chonka rabé litro trigo Jainoxa westíora bichi chomo uva xeati.

²⁵Jatianra westíora waka bake bene menokana iki, Jainxonra Elí ja benbo bake moa boxonkana iki.

²⁶Jatianra Anan yoia iki: —Ea jawe jakonmabi shinanxonyamawe, mia jaara

kikin ikon iki, jaskara ikonribira en yoiai, ea riki ja ainbo neno mipataxon Ibo orani iantana.

²⁷Nato bake ea meninon ixonra en Ibo yokata iki, jatianra ea jan menia iki.

²⁸Enra Ibo moa já menia iki, jatian jaai kamanra jaki menikaata iti iki —akin. Jatianra Elí mainbi bekepinon kaman, Ibo bebon beota iki.

Ana bewaa

2 ¹Jatianra Anan neskáakin orana iki: “Ibó, nokon jointianixbira ea miki raroai,

jaskákinra bená koshibo min ea meniboresai.

Jaskaakin min akinara nokon rawiboki jakonmai yoyo iti en atipanke, ¡Eara raro iki!

² ¡Tsoabira mia keska jakon yamake, Ibó!

¡Tsoabira min akai keskáakin pana-mis yamake!

¡Mia Dios iketianra wetsa yamake! ³Tsoabira rabíresi yoyo itima iki, tsoabira jatonbinix bebonbires rabítima iki,

Ibora jatíbi onan Ibo Dios iki, janra jonin akábo toponnai itan ja akábo yoixonai.

⁴ Janra koshibaon kanótibo sekepa-keai,

itan yosmabora koshi meniai;

⁵ ja moatian jaton jawékiati texea-katiaibora,

rama pan pakex kopíres teema-kanaai;

ikaxbi ja pitin ikátiaibora,

rama moa pitiaikanai.

Ja bakeayamakatiai ainbora,

kanchisi bakenke;

ikaxbi ja icha bakeya ikátiaitonra,

moa bakeati atipanyamake.

⁶ Noa mawatai itan noa jaaira Ibon imaa noa ikai iki;

mawá kininko raanxonra noa Jainoa tsekaribiai.

- ⁷ Ibonra noa jawebioma imai, itan icha jawékiaribi noa imai; noa rabinmai, itan noa jakonhain imai.
- ⁸ Main rakáketian weninai keskáakinra, tson akinyamai joni Diossen akinnai, jatian ja jawebioma jonira, manish-potatiainoabi pikoai, joni koshibo betan yasánnoxon, jaskáxonra Jain kikínbores ikainko imai, ja Ibora jan mai tewanabo aká ibo iki, ja axonra ja pekaten nato nete aká iki.
- ⁹ Janra jawerano inonbi, akonkin já chibanaibo koirannai, ikaxbi ja jakonmabora, jakonmai-noax mawákani, tsonbira jaton koshinbi jaskarabo janresti atipanyamake.
- ¹⁰ Ibonra jawen rawibo jato keyoti iki, jatoki sinatira naikannmeaxbi tirin iti iki. Ibonra jatíbi nato netenxon akanabo jato yoixonti iki; jawen katota apora koshi meniti iki, itan bebonres koshira imati iki”, akin.
- ¹¹ Japekáora Elcana moa jawen xobonko karibaa iki, Ramáin, ikaxbira ja bake Ibon tee akí baneta iki, sacerdote Elikan ati yoiaibo akí.

Elikan bakebaon jakonma aká

- ¹² Elikan bakebaonra jakonmai jaabo ixon, Ibo jawemabiakin shinankana iki, ¹³ ja sacerdote ixon atira jonibo betan ayamakana iki; jawetianki ja Ibo yoina menoxonkin tson inonbires beai, jatianra ja sacerdotebaon yonoti tenedor tsomaya jokatiai, ja nami yoáakanainko,
- ¹⁴ joxonra ja ani yamikentiainoa itan ja wetsa kentiainoa, jainoaax maxko kentiainoa iamax jan piti noeati jatíbi

kentiainoabo, ja tenedornin bikátiai, ja biaibora sacerdotebaona iká iki. Jatíbi ja Silonko nokotai israelitabora jato jaskáakatikanai.

¹⁵ Jainxonribira, ja makan tsamanaton axon xeni menokanamatianbi joxon, ja sacerdotenin yonotinin, ja yoina menoai joni yoikatitai: “Ea nami meniwe, en sacerdote xoixonon; nami wá iketianra mia bixontima iki, paxara keenai”, akin.

¹⁶ Jaskáabi ja boai jonin yoitiki: Rekenparira xeni menoti iki, ja pekáoparira min keenshaman min biti iki, akin. Jatianra ja yonotinin akátiai: “jamarake ramabira min ea meniti jake! Min ea meniamaitianra, en mia koshi meelexon bichinai”, akin.

¹⁷ Jaskaákin ja Elikan bakeranobaon, Ibo bebon ocha akára kikínpires jakonma iká iki, ja Ibo menikanai jawékibo jakonmareskanai ikax.

¹⁸ Jatian jaskákanai kamanra, bakeranon Samuelnin; lino chopá tari sawéyaxon Ibon tee axonkin chibancoresa iki.

¹⁹ Jainxonra baritiatíibi jawen titan, ja Dios rabiti xobonko jawéki menii kakin jawen bene betanbi, baritia senenatíibi ja axona westíora jan perakooti maxko bokatiai.

²⁰ Jatianra Elikan, Elcana betan jawen awinkí jato jakonhakin shinanxonkin, neskáa iki: “Nato ainbaon jawen bake Ibo menia iketian, mia abánon jan kopíakin, nato ainbo meranxon wetsa bakebo mia menikin”, akin. Japekáora jaton itinko moa baneti bokana iki,

²¹ Jainxonra Ibon Ana jakonhaboresa, moa tooribia iki. Jatianra Anan kimisha benbo bakeaxon, rabé ainbo bakea iki, ikaxbi jawen bake Samuelra Ibo bebonmeax anikaresa iki.

²² Jatianra Elí moa yosiora iká iki, ikaxbi janra jawen bakebaonki israelitabo jawekeskabo abea iki ixon, moa jatíbi ninkata iká iki, jainoaaxibira ja Diossen xobo xepotiai teetai ainbobo betanribi oxakana iki.

²³ Jaskara ikenra jato neskáakin yoia iki: “Jatíbi jonibaonra maton jakonma akaibo ea yoikanai. ¿Jawekopíki mato jaskatai?

²⁴ Mato riki nokon bakebo, en oinnara jaskara itima iki, jatíbi Ibon jonibaonra mato jaskara ikaibo jato yoikanai.

²⁵ Westíora joni iti iki, wetsa joniki ramiti, jatianra tsonkaya akárin iki ixon Ibon jato akinti iki; ikaxbi jawetianki westíora joni Iboki ramitai, ¿Jatianki tson ja joni akinti iki?” akin. Ikaxbi ja bakebaonra, jawen papan yoiabi ninkáxonyamakana iki, jaskara iketianra Ibon moa jaton jati bichinnoxon shinanna iká iki.

²⁶ Jaskákanai kamanra, ja bakeranon Samuel anikaresa iki, jatian Diossen itan jonibaon jawen iká oinnara, jakon-hira iká iki.

²⁷ Jaskara inontianribira westíora profeta, Elíba nokota iki, Jainxonra neskáa iki: “Ibonra moa onantishamanhakin neskáakin yoike: ‘Jatian maton rekenbo faraónman iboaxon jato Egiptonko jakinna inontianra, en moa jato onantishamanhakin oinmaa iki.

²⁸ Jatíbi ja Israelbaon rarebo xarameara, nokon sacerdotebo inon ixon en jato katota iki, ea makan tsamanxonkatanon yoinabo keyokin menoxonaibo itiakin, itan incienso inintibo menoai itiakin jainooax eiba jayá kati tari saweti. Jainxonribira maton rekenbo, ea Ibo iketian israelitabaon jatíbi jawéki ea menikin menokanaitian en jato bomaresa iki.

²⁹ ¿Jaweatiki, ja meniti en yoia yoinabo itan jawékibo min yoyota iki? ¿Jaweatiki, ea ati bebonbires min bakebores kikinhakin shinanxon, nokon joni Israelbaon menia jawékibo, jatíbi jakonbo katóxon min bakebo min xoámaa?” iki.

³⁰ Jaskara ikenra, ja Israelnin Ibo Diossen, mia itan ja min xobon iká-boyaxonbi jatíbitian tee axonti mia yoia ixonbi, rama onantiakin yoiai:

‘Jawekeskáxonbira en jato jaskara imayamai, ea kikinman shinanaibora, en jato kikin jakon imati iki, jan ea omissaibora, iresabires en jato imati iki. Ea, Ibo Dios ixonra, en ikon yoike.

³¹ Jatian ja min koshi, itan min rekenbaon koshi en keyoti netera moa ochóma iki, jatianra tsoa min rarebobi yosinon kaman jatima iki.

³² Israelhain jatíbi jakon jawéki en akaitianra masá teneananbi itan notsiananbi min ointi iki, jatianra tsoa min rarebobi yosinon kaman jatima iki.

³³ Ikaxbi jaweti maton rareboresa, Jainxon yoina menoti nokon makan tsamá ochóma en jato imati iki, abánon oinnax notsiaitian jato beron chexakin itan ibakanon jaton kayanko chexa-kaati, jainooax wetsa min chiní bakebora jatíbi jato retekanti iki.

³⁴ Ja min bake rabé Ofni betan Finees jaskara winotara, ja oinxon min onanti iti iki: já rabéra ja netebicho mawákanti iki.

³⁵ Japekáora jakon iketian itibi jaki koshiti sacerdote en imati iki, ea keena keská akaira iti iki, itan ja atti en yoia akaira iti iki, en meniara jatíbitian jawen chiní bakebo jati iki, ja en katota apo jatíbitian tee axonaira iti iki.

³⁶ Jatianra, jatíbi ja min rarebo mawatamabo, korfíki iamax pan pakex meninon ikax já bebon chirankooti bekanti iki, jawe tee ati inonbi non jawékiati binon sacerdotebo betan noa teemawe akin yokati”, akin.

Ibon Samuel kenaa

3 ¹Ja bakeranon Samuelnirra, Elikan jaskara ati yoia Ibo Diossen tee axonboresa iki. Ja inontianra, Ibon tsoabi jawen joi jato yoiamai iká iki, oxakemabi namá keska meranxon jato yoyo akaira wetsatianbores iká iki.

² Ikaxbi wetsa netera Elí, moa benchei peokooxon jakonhakin ointi atipanyamaa ikax, jawen chitéain oxaa iká iki.

³ Samuelra Ibon xobonko, Jainxesé iká ani bonanti ikainko oxai rakata iká iki.

Jatianra ja Dios rabiti xobonkonia lámpara nokaamapari iká iki.

⁴ Jatianra Ibon kenaa iki: —¡Samuel! —akin. Jatian jan aká iki: —¡Eara neno iki! —akin.

⁵ Jatianbira Elí ikainko ishtoi kaxon yoia iki: —Eara moa joke; ¿Jawe atiki min mia keena? —akin. Jatianra Elikan aká iki: —Enra mia kenama iki, oxatanwe —akin. Jatian jaskaara moa Samuel oxaa iki.

⁶ Ikaxbi Ibon kenaribia iki: —¡Samuel! —akin. Jatianra Samuel wenitaanan Elíiba kaxon neskáa iki: —Eara moa joke; ¿Jawe atiki min ea keena? —akin. —Enra mia kenama iki, baké oxatanwe —akinra Elikan aká iki.

⁷ Samuelninra Ibo riki ixon onanama iká iki, moabi jaki pikóxon jan jaskáama iketian.

⁸ Ikaxbi jawen kimisha itínra, Ibon Samuel kenaribia iki, Jainoaxa wenitaanan Elíiba kaa iki: —Eara moa joke; ¿Jawe atiki min ea keena? —akin. Jatianra moa Elikan onanna iki, nato bakeranonra Ibon kenaa iitai ixon,

⁹ jaskáinra neskáa iki: —Kaax oxatanwe; ikaxbi Ibon kenaara min neskáati iki: ‘Ea yoiwe, min yonotininra mia ninkatai’ —akin. Jatianra Samuel jawen rakátiain kaax moa oxaa iki.

¹⁰ Japekáora, Ibon joxon ja moa awana keskáribiakin kenaa iki: —¡Samuel! —¡Samuel! —akin. Jatianra Samuelnin aká iki: —Ea yoiwe, min yonotininra mia ninkatai —akin.

¹¹ Jainxonra Ibon yoia iki: —Westíora jawékira en Israelhain akai, jatíbi jan ninkatabaonra akonbireskin jakonma shinanti iki.

¹² Ja netera iamama senenti iki, jatíbi ja Elikan bakebo yoikin en aká jawékibo.

¹³ Enra moa yoia iki, min bakebora en jatíbitian masá tenemai kaai ixon, janra moa onanke ja jakonma akanabo; itan jawen bakebaon ea jakonmainbira jan jato notsinyama iki.

¹⁴ Jaskara iketianra ja Elikan bakeboki ramíkin, akonkin senenhanox ea neskata iki, jawetianbira jaton jakonma aká jawékibo en keyotima iki, yoinabo menikin retexon, itan ja meniti jawékibo ea menikankenbi —akin.

¹⁵ Jaskarabo iká pekáora moa Samuel oxaa iki, jatian moa nete xabaketianra ja Ibon xobo xepotibo moa kepena iki. Jatian ja namá keska meran iwana Elí yoitininra Samuel raketa iki,

¹⁶ ikaxbira Elikan kenaxon neskáa iki: —¡Nokon bake Samuel! —akin. Jatian janra: —Eara neno iki —akin aká iki.

¹⁷ Jainxonra Elikan yokata iki: —¿Jawe-keskaki mia Ibon yoia? En mia yokatai riki, jawebi joneyamakin ea min yoitinin. ¡Ja mia Diossen yoia jatíbi jawéki, min ea yoiamaketianra, akonbireskin mia jan masá tenemati iki! —akin.

¹⁸ Samuelninra jawebi joneyamakin, jatíbi ja ikabo onantiakin yoia iki, jatianra saí ianan Elí neskata iki: —¡Jara Ibo iki! ¡Jan oinna jakon iketian jaskara abanon! —iki.

¹⁹ Samuelra ania iki, itan Ibonra akinna iki, Jainoax ja axónnoxon yoia jawékibora westíorabi ayamai iamakin senenhanxona iki.

²⁰ Jatian jatíbi Israelbaonra, Danhinxon peoxon Beerserbain kamanxon, Samuelra ikon Ibon profeta iki ixon, onankana iká iki.

²¹ Jainxonra Ibon jakiribi Silonko pikóxon onanmakin oinmaboresa iki, Jainra iká iki Jainxon Samuel jawen joi onanmaa;

4 ¹japekáora Samuelnin jatíbi Israelbo jato ninkámaa iki.

**Fifisteobaon ja senenhabekonti
joi Jain iká ani bonanti bia**

Jaskarabo inontianra, filisteobo Israelbo betan reteananox tsinkita iki, israelitabora filisteobo betan reteanani boax Eben-ezerhain ikana iki. Jatian filisteobobiribira Afec ikain tsamákana iká iki,

²ja israelitabo akí bonoxa, filisteobo jain tsamakana iká iki, jatianra reteanankin filisteobaon israelitabo jatoaresa iki, chosko waranka jonira ja reteanankin jato retekana iki.

³Jatianra israelita sontárobo jato ikainko moa banéribikana iki, Jainxonra Israel koshibaon jato neskáa iki: “¿Jawekopíki ja Ibon, filisteobaon noa ayonainbi jato amaresa? ¡Silonkonia, Ibon ja senenhabekonti joi jain iká ani bonanti binon bokanwe, jatianra noiba iti iki, jaskataxa non rawiboibakeax noa xabakaati iki!” akin.

⁴Jatianra israelitabaon westíora tsamá joni Silonko jato raana iki, jabaonra jainoa jatíbi atipana Ibon ja senenhabekonti joi jain iká ani bonanti moa bekana iki, jawen yakátira iká iki, ángel querubinbokibi aká. Ja Elikan bake rabé Ofni betan Fineesenra, Diossen ja senenhabekonti joi jain iká ani bonanti bokanaitian chibankana iki.

⁵Jainoax ja carpa peota ikainko, Ibon ja senenhabekonti joi jain iká ani bonanti nokotaitian, kikinni raroí israelitabo mai shakónon kaman saí ikana iki.

⁶Jatian jaskati saa ikanai ninkataxa, filisteobo yokakanankana iki: “¿Jawekeskatiki hebreobaon carpa peotainko ichaira saa ikanai?” iki. Ikaxbi ja Ibon esé jain iká ani bonanti, moa carpa peotainko nokota onanaxa,

⁷raketi neskákana iki: “¡Diossa carpa peotainko nokóke! ¡Jawe ireskiaipanon noabo, rama kamánbira noa jaskaisma iki!

⁸¡Jawe ireskiaipanon noabo! ¿Tson mein ikonbires koshi Diossen mekenmamea noa xabáati iki? ¡Janra egipcio jonibo tsoa jonibi jain jaama manamanxon, jatíbi meskó masá teneti jakonmanin jato keyoia iki!

⁹¡Filisteo sontárobo, koshiakin shi-nantaanan moa reteanantires ikanwe, itan koshi shinanyanixa mato reteananti iki, hebreo jonibaonra noa kikinhakin

yanka yonokanake, jabo maton aní keskáakin!” iki ikana iki.

¹⁰Jatianra filisteobaon israelitabo moa reteanankin peoribia, itan jatoaresa moa, jaton carpa peotainko jabati bokana iki. Akonbireskinra jato retekana iki, jan reteananti jawéki boai sotarobora, kimisha chonka waranka joni retekana iki.

¹¹Jainxonribira ja Diossen esé jain iká ani bonanti jato bichinkana iki, itan ja Elikan bake rabé Ofni betan Fineesa retekana iki.

¹²Ikaxbi westíora sontáro Benjamínman rarebora, ja reteanantiainoax jabata iki, chopá waxabires itan mapo maibiresa ishtoi jabati kaax, ja netebi Silonko nokota iki.

¹³Jatian ja joni nokónontianra, Elí westíora ani yakinin ja xepoti pataxbi bai naisi yakata iká iki, ja Diossen esé jain iká ani bonantiakinres shinani. Ja joninra jeman nokóxon ja bea joibo jato yoia iki; jatianbira jatikaxbi jainoa jonibo saí iki, peokokana iki.

¹⁴Jaskati saí ikanaitian ninkaxonra, Elikan jato yokata iki: —¿Jawe akíki, jatíbi jaskati saa ikanai? —akin. Jatianra ja joni, Elíiba ja joi keshani ishtoi kaa iki,

¹⁵jatianra Elí moa iskon chonka posaka baritiaya iká iki, jaskara ikaxa moa kikinni benchea iká iki.

¹⁶Janra yoia iki: —Reteanantiainoax jabataxa ea ramashokobi nokóke —akin. Jatian Elikan yokata iki: —¿Jaweki mia winota nokon baké? —akin.

¹⁷Jatian ja joi beatonin yoia iki: —Israelbora moa filisteobo bebomeax jabákanke. Jainxonribira akonbireskin jonibo retekanke, jainribira min bake rabé Ofni betan Finees mawáke, itan ja Diossen esé jain iká ani bonantira filisteobaon mekenman banéke —akin.

¹⁸Jatian ja joi beatonin ja Diossen esé jain iká ani bonanti yoiketianra, Elí xepoti pataxbi jawen ani yakati manbires, pekatenbi paketa iki. Jatian

ja jonira moa yosi, itan iwe ikax, tetonko toekainax mawata iki. Jara iká iki chosko chonka baritia senen, Israelbaon koshi iká.

¹⁹ Jawen baban ewa, ja Fineesen awinra jatian tooya iká iki, itan moa bakentiresibi, ja Diossen esé jain iká ani bonanti bichinkana onanax, itan jawen benen papa betan jawen benebi moa mawata ikenra, jabaonbi masá shinanni chexakaati moa bakena iki.

²⁰ Jainxonra ja akini beabaon, mawákasaitian neskáakin yoikana iki: “Rakéyamawe, westíora min benbo bakera pikóke”, akin. Ikaxbi ja ainbaonra jawebi jato yoiamaa iki, jatora ninkáxonyamaa iki;

²¹ ja bakera Icabod akin janekana iki: “Jaskatara ja Diossen esé jain iká ani bonanti bichinkana iketian, akana iká iki, Israelra moa jawen Diosyoma banéke”, akin.

²² Jara Diossen esé jain iká ani bonanti jato bichinkana kopí, itan jawen benen papa mawata iketian, jainoa jawen beneribi mawata iketian, yoiabo iká iki.

Diossen esé jain iká ani bonanti filisteobaon main iká

5 ¹ Ja Diossen esé jain iká ani bonanti bixonra, filisteobaon Eben-ezerhainxon, Asdodhain bokana iki;

² Jainxonra, ja dios Dagón rabiti xobo meran jikimaxon ja pataxbi akana iki.

³ Wetsa nete xabáketianra, Asdodhainoabaon nokóxon ja dios Dagón, ja Ibon esé jain iká ani bonanti bebonbi, mainbi rakata merakana iki. Jatianra ja dios Dagón weninxon jawen itinkobiribi akana iki.

⁴ Ikaxbi wetsa nete xabáketianra, Asdodhainoabo nokóribikana iki, jainoa jakiribi jikixon, ja Ibon esé jain iká ani bonanti bebon, ja dios Dagón mainbi rakata meraribikana iki. Jawen mapo betan jawen rabé mekenbi iká iki sekékaina, ja jaton dios rabiti xobo

jikitiainko rakata. Jatian jawen yorabichores iká iki jatiobi.

⁵ Jaskara kopíra ramakamanbi, dios Dagónman sacerdotebaon, Asdodhain iká Jainxon jaton rabiti ani xobonko jikikin ja xepótiai makan joyota jamáyamakanai.

⁶ Japekáora Ibon jato akonbireskin masá tenemaa iki, Asdodhainoabo betan ja mainmeabora jato nonbé isiman imaa iki, jaskatira ikonbires rakébanékana iki.

⁷ Jatian jaskarabo winotai oinnax, Asdodhainoja Jonibo neskákana iki: “Israelbaon Diossen esé jain iká ani bonantira noiba itima iki, ja Diossenra akonbireskin noa masá tenemai, itan noa amaribikinbiria non dios Dagonribi masá tenemai”, iki ikana iki.

⁸ Jaskákinra jatíbi filisteo joni koshibo tsinkínon ixon, jato keshanti raankana iki, Jainxonra yokákana iki: —¿Nonki Jawayatiki ja Israelbaon, Diossen esé jain iká, ani bonanti? —akin. Jatianra jabaon yoi iki: —Gat jemanko botankanwe —akin. Jatianra filisteobaon jain bokana iki.

⁹ Ikaxbi jaskáakin moa bokankebira, Ibon jatíbi ja jemamea Jonibo jato rakémaa iki, yosiboyabi, bakebo jato nonbé isiman imaa iki.

¹⁰ Jatianra filisteobaon ja Diossen esé jain iká ani bonanti Ecrónhain bokana iki, ikaxbi ja jain nokóketianra, Ecrónhainoja Jonibo koshin saí ikana iki: “¡Noa jatíbi mawánon ixonra, ja Israelbaon Diossen esé jain iká ani bonanti noa bexonkanke!” ikibo.

¹¹ Jainoa jatíbi ja jeman, Diossen jato akonbireskin masá tenemati jawéki raana ninkatax, ikonbiresi rakékana iki, jatianra jatíbi filisteo joni koshibo kenati jato raankana iki, ja bekanketianra jato neskáakin yoikana iki: “Nenoa, Israelbaon Diossen esé jain iká ani bonanti ja maton jainoa beainkoribi moa botankanwe. Noa jatikaxbi mawáyamanon ixon”, akin akana iki.

¹² Ja jemamea jonibora jaton diosbo yokati ikonbiresi saí ikana iki, ikaxbi ja mawatamabaon yorabora nonbébires ikana iki.

**Esé Jain iká bonanti
filisteobaon banea**

6 ¹Filisteobaon mainra, Ibon esé jain iká ani bonanti kanchis oxe iká iki.

²Jainxonra filisteobaon ja sacerdotebo betan shinanmanres onanmisbo, jato yokánoxon kenakana iki: —¿Jaweki ja Ibon esé jain iká ani bonanti betan non ati iki? Noa yoikanwe, jawekeska-xonmein ja bekanainkoribi non boti iki ixon —akin.

³ Jatian jabaon jato yoia iki: —Ja Israelbaon Diossen esé jain iká ani bonanti, ja bekanainkoribi banekinra, maton jawebioma raantima iki, ja jakonma aká kopíra, ja menitia maton Iboiba raanti iki. Jatianra moa mato benxoti iki, jainxonribira maton onanti iki, jawekopiki mato masá tenemakin jeneyamaa iki ixon —akin.

⁴Filisteobaonra yokata iki: —¿Jaweki non meniti iki, ja non jakonma aká kopí? —akin. Jatianra sacerdotebaon jato yoia iki: —Orora, nonbé jisáakin pichika maton ati iki. Filisteo joni koshibaona westíorabo; jainoax pichika xoya ororibi, ja mato jan akai kikin jakonma jawékininribi, ja maton koshibo masá tenemai iketian.

⁵ Jaskara iken nonbé jisáakin, itan ja maton mai ramiakai xoya jisáakinboribi akanwe, jaskáaxon ja Israelbaon Dios rabikanwe, jatianra mato itan maton diosbo, jainoax maton maiboribi, moa masá tenematima iki.

⁶ ¿Jawekopíki ja faraón betan egipcio jonibo iní keskati, mato bebonhira yoitimatí iki? Jabaonra Israelbaon Diossen jato masá tenemaaparires, israelitabo jato pikómaa iki.

⁷ Westíora carreta benáshaman jato amaxonra, japekáo maton kaiai wakan-koniabi rabé waka awin maton biti iki,

jara iti jake jawetianbi jiwin manexanan jawe jawékibi maton bomayosma, jara maton carretaki nexati iki; ikaxbira jawen bake benebaon chibanketian, chité meran maton niati iki.

⁸ Jainxonra Ibon esé jain iká bonanti bixon, carretanin maton naneti iki, jaskáxonra ja maton jakonma aká kopí, ja oro akana jawéki ja menitibiribi caja meran axon, ja bonanti pataxbi maton ati iki. Japekáora carreta moa maton jabicho raanti iki.

⁹ Ikaxbi matonra ointi iki: Ja nato carretaki wakan jawen maiori Bet-semes ikaori boai ixon, jaskáxonra non onanti atipanke non ani jakonma aká kopíra, ja Israelbaon Diossen noa rabinti imake ixon, ikaxbi ja carreta wetsaori kaketianra noa jan masá tenemama riki ixon, non onanti iki. Jatianra ikeanax-mabi, noa jakonma winota riki iki, noa iti iki —akin.

¹⁰ Jatianra ja jonibaon jaskáa iki. Ja waka kaiakanainkonia rabé waka awin bixonra, ja bake benebo moa chité meran xepoa pekáo ja rabé wakaki carreta nexakana iki;

¹¹ jaskáxonra Ibon esé jain iká ani bonanti bixon carretain nanekana iki, jainra oro xoya jisáakin akanabo betan nonbé jisá akin akanabo moa caja meran akana iká iki.

¹² Jainxonra ja wakabo Bet-semes bai kaatonin moa raankana iki, wetsa-ribo kayamaira pontéshamanres kaai maan iikaina iki. Jatian ja wakabo kaai chibani boaxa, filisteo joni koshibo Bet-semes mai senenainkores bokana iki.

¹³ Ja Bet-semessainoa jonibora, mai teshanpain trigo tsekai iikana iki, jainxon oinnabainkin, ja jain Diossen esé iká ani bonanti merax ikonbiresi rarokana iki.

¹⁴ Ja Bet-semessain iká, Josuéniñ wainko moa nokotax ja carreta tsasia iki. Jainra westíora ani makan iká iki. Jatian ja Bet-semessainoa jonibaonra, ja jiwi carreta moa karoakana iki,

jaskáxonra ja wakabo moa Ibo menixon, keyokin menokana iki.

¹⁵Levitabaonra ja Diossen esé jain iká ani bonanti betanbi, ja oro jain akana caja jawékiya pakexon, ja ani makanmanbi tsamankana iki; jatian ja netera Bet-semes jonibaon Dios yoinabo menixon jatiobi keyokin menoxonkana iki, Jainxon wetsa jawékiboribi menikana iki.

¹⁶Jaskarabo oinna pekáora ja pichika filisteo joni koshibo moa Ecrónhain boí ja netebi banékana iki.

¹⁷Ja pichika nonbé jisákin oro axon, jaton jakonma aká kopí filisteobaon ja Ibo menikanara iká iki nato jemabaona; Asdodkana, Gazana, Ascalónmana, Gatna jainoax Ecrónmana;

¹⁸jainoax ja oro xoya akanabora, ja pichika filisteobaon jemamea joni koshibotiibi akana iká iki, ja topunkana jemabora makan chitéyabo itan maxko jemabo chitéomaboribi iká iki. Jatian ja Ibon esé jain iká bonanti jan perakanani ani makanra, Bet-semessain rama kamanbi Josuéñin wainko japarike.

¹⁹Ikaxbi Ibonra, ja esé jain iká ani bonanti chichó oinni kaketian, jaweti Bet-semessainoa joni jato mawámaa iki. Kanchis chonka jonira mawata iki, jaskáakin ja jemamea jonibo Ibon jato ichaira mawámaa iketianra, ja jemamea jatíribi jonibo kikinbiresi winikana iki.

²⁰Jatianra Bet-semessainoa jonibo neskákana iki: “¿Tsoamein ja jakon Ibo Dios bebon jati iki? ¿Noa jenebaini kaxonmein, tsoa ati iki?” iki.

²¹Jainxonra Quiriat-jearim joniboki neskara joi raankana iki: “Filisteobaonra, Diossen esé jain iká ani bonanti moa banekanke: jaskara iketian ja bii bekanwe”, iki iká.

7 ¹Jatianra Quiriat-jearim jonibaon, ja Ibon esé jain iká ani bonanti moa bokana iki, boxonra westfóra mató ikain, jain Abinadabnín xobo iketian ja meran niakana iki; japekáora jan bonanti koiranon ixon jawen bake Eleazar Dios iboamakana iki.

Samuel Israelbaon koshi iká

²Ja Quiriat-jearimhainra jain Ibon esé iká ani bonanti rabé chonka baritia iká iki, Jainxonra Israel jonibaon jatíxonbi keenshamankin, Ibo benakana iki.

³Jaskákanketianra jatíbi israelitabo, Samuelnin jato yoia iki: “Akonkin shinanax jatíbi maton shinanyanix Iboki banékinra, maton wetsankoniairesa diosbo jeneti iki, jainoax Astarté dios jisákin akanaribi maton jeneti iki, Ibokibiribi maton jati jenetaanan, já akonkin rabiti kopí. Jatianra mato filisteobaon iboa iitainbi mato jan xabáati iki”, akin.

⁴Israelitabaonra, Baal betan ja dios Astarté jisá akin akanabo moa potakana iki, jaskáxonra Ibobichores moa rabikana iki.

⁵Japekáora Samuelnin jato neskáti yoia iki: “Jatíbi Israelpora Mizpánko tsinkítí iki, Jainxonra mato kopi en Ibo yokáti iki” akin.

⁶Jatianra israelitabo Mizpánko tsinkíkana iki, jainoara onpax bixon, Ibo menikin chikoxonkana iki. Ja netebora noara Iboki yoitimaax ochaa iki ixon, onanmeexon ayunankana iki. Jainoaxa, Samuel moa isralitabaon koshi jikia iki.

⁷Jatianra moa filisteobaon onanna iki, israelitabura Mizpánko tsinkíkana iki ixon, jainoaxa filisteo joni koshibo jato betan reteanani bokana iki. Israelitabaonra, moa onanxon jatoki rakékin,

⁸Samuel neskákana iki: “Noa kopi, non Ibo Dios yokákin jeneyamawe, filisteobaon noa iboa iketian, noa xabáanon ixon”, akin.

⁹Jatianra Samuelnin westfóra carnero bene bake bixon, Ibo menikin jatiobi keyokin menoxona iki; japekáora Israelpo kopípari jato Ibo yokáxona iki, jatianra Ibon ninkáxon jen aka iki.

¹⁰Jaskákakin Ibo menixon, ja akí Samuel iitaitianra, filisteobobiribi ja israelitabo akí bei, moa ochómaakana

iki; jatianra Ibon jatoki ani tirin ika pakéxon jato ratea iki, jaskákanketianra israelitabaon moa jatoaresa iki.

¹¹ Jatianbira israelitabo Mizpánkonias filisteobo chibani bokana iki, Bet-car tenaman kamanra jato reteboi nokókana iki.

¹² Japekáora Samuelnin westíora makan bixon, Mizpá betan Sen naxaran aká iki, jainra janea iki, Eben-ezer^a akin, ja iki: “Neno kamanra, noa Ibon akinke”, iki iká.

¹³ Filisteobora moa jatoareskana iká iki, jaskákina israelitabo moa jakiribi jato mai bichinyamakana iki; ja Samuel japarinontianra, Ibo filisteoboki jakonma iká iki.

¹⁴ Ja israelitabaon jemabora, filisteobaon jato bichinna iká iki, Ecrónhainoax Gat kaman, jabora moa Israelbaon biríbakana iki. Jaskáxonra israelitabaon, jaton mai filisteobaon iboa íitainbi moa biríbakana iki, jainoaxa israelitabo, amorreobo betan moa jakon jakana iki.

¹⁵ Samuelra jaai kaman Israelbaon koshi iká iki,

¹⁶ jainoaxa baritiatíibi kakátiai, Betelhain, Gilgalhain itan Mizpánko, jatíbi ja jemankonia Israelbo jato akinti kopí.

¹⁷ Japekáora Jain jawen jati iketian Ramáin jakiribi banékatitai, Jainxonbira Israelbaon koshi ixon jato ikínkatitai. Jainribira Jainxon Ibo yoina menixon menoxtonti, westíora makan tsamá aká iká iki.

Israel apoya itin keena

8 ¹ Moa yosi ixonra Samuelnin, jawen bakebo Israelbaon koshi inon ixon jato janea iki.

² Jawen reken baken janera iká iki Joel, jatian ja rabé itin iká bake iká iki Abías, jabora Beersabain jaton koshi iká iki.

³ Jaskara ikenbira, ja bakebo jaton papa ikai keskati jakon iamakana iki,

jatobicho jayátinin kenaibores ikana iki, jato jaweayamanon ixon kopíkana biaibora ikana iki, itan ati keskabiakinra jato ayamakana iki.

⁴ Jaskara iketianra jatíbi Israel joni koshibo tsinkikana iki, jainoaxa Samuel betan yoyo iki, Ramáin bokana iki,

⁵ boxonra yoikana iki: “Moa mia yosi ikenbira, min bakebo mia keskati iamakanai, jaskara iketian noa jan ikinti westíora apo noa janexonwe, jatíbi wetsa mainmea jemabo jaskati axeax jakana keskáribiakin”, akin.

⁶ Westíora apo jan jato ikinti Janeonti Samuel yoikanara, jawen keenma iketian Ibo yoia iki;

⁷ ikaxbira Ibon yoia iki: “Jawe jawéki inonbires, jonibaon mia yokáketian jato axonreswe, miama riki ja mion keenyamakanai, ea riki, ea jaton koshi ixon moa jato ikinyamanon ikax.

⁸ Ja en jato Egiptonkonia pikontianbira, ramakamanbi ebé jaskara ikanai, ja mia rama akanai keskáribiakinra, wetsa diosbo rabikin ea jeneyonkana iká iki.

⁹ Jaskara iken ja yokákana jato axonreswe, ikaxbi jato akonkin yoiwe ja apo jikixon jatíbi jaskara jato betan ati jawékibo”, akin aka iki.

¹⁰ Jatianra Samuelnin, ja yokákana jawéki Ibon yoia jato yoia iki.

¹¹ Jato yoia iki: —Neskáakinra ja maton apo ikaitonin, mato ikinti iki: Maton bakebo kenaxonra, jatíribi ja reteananti carron jato imati iki, wetsababora kabáyonin kaai jato imati iki, jatian wetsababora já koiranai itiakinbiri jato imati iki.

¹² Jatíribibora waranka sontárobaon koshi iti, itan pichika chonka sontárobaon koshi itibo jato janenoxiki. Ja mato jatíribibora mai karanbeaibo iti iki, jainoax jatíribibora bimi tsekaibo iti iki, iamax jan reteananti jawéki akaibo, itan ja reteananti carro benxoati xao akaibobiribi iti iki.

^a7.12 Akimnis makan iki iká.

¹³ Jainxonribira maton bake ainbobo, jawen tee anon ixon mato bichinti iki, inti akai ainbobo iti, yo a akai ainbobo iti, jainoax pahai ainbobo iti.

¹⁴ Jainxonra maton jakon maibo, jainoax ja uva waiyabi olivo wai jakon-hirabo mato iboakananxon, jabé tee-taibo mato meninanti iki.

¹⁵ Ja maton bimi beroboyabi uvabora chonkankoniabo westíorabo mato bichinxon, jabé teetaiboyabi, jawen sontárobaon koshibo mato meninanti iki.

¹⁶ Jainxonribira maton yonoti benbo-boyabi ainbobo mato bichinti iki, jaskáribiakinra maton jakonhira waka bene-boyabi burrobo bichinxon, jawen tee axonaibobiribi imati iki.

¹⁷ Jaskáaribaxonbira maton yoina chité meranoa, chonkankoniabo westíorabo mato iboakananti iki, jainoax matobobira jawen yonotibo iti iki.

¹⁸ Ikaxbi jaweatibira non apo imakaskin katóyantana, iki mato ikainbira Ibon mato ninkáxontima iki —akin jato aká iki.

¹⁹ Samuelninra jonibaon ninkákanon ixon jato yoia iki, ikaxbira ninkáyamai neskákana iki: —Jara jawemabi iki. Noakayara apoya ikasai, ikires ikana iki,

²⁰ wetsa mainmea jonibo keskáribi, itan koshi jikitaanan noa jan ikinti kopí, jainoax noa reteanantiaiñ ioti kopíribi —ikibores ikana iki.

²¹ Ja jonibo yoyo iketian ninkata pekáora, Samuelnin, ja joiboribi Ibo yoia iki,

²² jatianra Ibon neskáa iki: —Ja mia yokákanabo ninkáxon, jato westíora apo janexonreswe —akin. Jaskáxonra moa jainoax bekana jemabaon moa botankanon ixon, Samuelnin israelitabo jato yoia iki.

Saúl betan Samuel nokoanana

9 ¹ Ja Benjamínman rarebobires ikainoa westíora jonin janera iká iki Cis, jara iká iki Abielnin bake itan

Zerornin baba, jawen papashokon papara iká iki Affánin bake Becorat. Cisra iká iki kikinhakin jakonhakanai joni,

² westíora jawen benbo bakera iká iki Saúl janeya, ranon itan metsá. Já keska metsára wetsa israelitabo yamaa iki, itan jawen keyakanra jatíbi jato winoa iká iki.

³ Jatian wetsa netera, Cisnin yoina burro awinbo manota iki. Jaskáketianra jawen bake Saúl, Cisnin neskáa iki: —Benxokaatax westíora yonoti betan burro awinbo benai katanwe —akin.

⁴ Jatian kakinra Saúlnin Efraín manan shitabaina iki, jainxonra Salisa mairibi winobaina iki; ixonbira burro awinbo nokoyamaa iki. Jainxonribira Saalim mai betan Benjamín mai winobaina iki, ixonbira nokoyamaribia iki.

⁵ Moa Zuf, main nokoti kakinra, Saúlnin jabé kaa yonoti yoia iki: —Moa banénon awé, nokon papara ja burro awinboki akai bebonbires noaakinres shinani inake —akin.

⁶ Jatianra ja yonotinin yoia iki: —Nato jemanra, westíora profeta jake, jara jatíxonbi jakonhakanai iki, jatíbi jan jaskara iti yoiabora, winóyamai ikai. Jawe keská ixonra jan kati bai jan noa yoiti iki —akin.

⁷ Jatianra Saúlnin aká iki: —Jaskara iken kanonkawé. Ikaxbi, ¿Jaweki ja joni non boxonti iki? Non pishabaonra, moa jave panbi yamake. Noara jawebioma iki ja profeta meniti —akin.

⁸ Jatianra ja yonotinin kopikin yoia iki: —Eara westíora plata koríki maxkoshokoya iki. Ja meninon kawé, ja profetanin jan kati bai noa yoiti kopí —akin aká iki.

⁹ Jatian (Moatianra israelitabo jawéki onanoxon Dios yokati boí ikátikanai neskatí: “Ja oinxon onanmispari oinnon bakanwe”, iki. Ja rama “profeta”, akin akanaira, moatian akátikanai, “oinxon onanmis”, akin janekin).

¹⁰ Jatian moa jen axonra Saúlnin yoia iki: —Kawé jain kanón —akin. Jatianra

rabéxonbi, ja profeta jain iká jema pontebainkana iki,

¹¹ ja ketó mapétiai ja jema pontebainkinra, jaweti xontako onpax bii beaibo bechixon, jato yokákana iki: —¿Nenoki ja onanmis non nokoti atipana? —akin.

¹² Ja xontakobaonra yoia iki: —Neno riki, ikaxbira orichaa iki. Ishton kaxon ointankanwe, ramara nato jeman joke, ramara maxko xobonkoxon Dios yoina menoxonai.

¹³ Jain nokóxon, ja Dios rabiti carpa xobonko pii kaamatianbi benakanwe. Já nokotamapari iketianra jonibaon piemapariai, janra ja menoti menikana yoinabo jakonhakin shinanxonti jake, ja aká pekáoparira ja chania beabaon pikanti iki. Jaskara iketian moa botankawe, ramabira maton nokoti iki —akin.

¹⁴ Jabora ja jemanko kaai kakáreskana iki. Ja jemanko nokókanaitianbira, Samuelbiribi Dios rabiti carpa xoboori kaa iki.

¹⁵ Saúl nokótí westíora nete maxkáteianra, Ibon Samuelki pikóxon yoia iki:

¹⁶ “Bakish nato horaribira, Benjamínman mainmea westíora joni en miiba raanti iki, jara nokona inon ixon min ea imati iki, koshi jikitaanan nokon Israel jonibo jato ikinnon ixon. Janra ja filisteobaon iboa íitainbi jato xabáati iki, ea yokákanketianra nokon jonibo iketian en jato noibaa iki”, akin.

¹⁷ Jatian Samuelnin, ja Saúl oinketianra Ibon yoia iki: “Já riki ja joni, já yoikin en mia ayantana. Natonra nokon jonibo koshi jikixon jato ikinti iki”, akin.

¹⁸ Jatian moa jeman jikii kakinra, ochómakainxon Saúlnin, ja Samuel neskáa iki: —Minpari ea yoipanankan, jaweranorin ja onanmiston xobo —akin.

¹⁹ Jatianra Samuelnin aká iki: —Ea riki ja oinxon onanmis. Min rama ebé pinonpari Dios rabiti carpa xobonko mapewe. Bakish yamékirishokora jatíbi

ja ea min yokatabo en mia yoiti iki, japekáora en mia raanti iki.

²⁰ Ja burro awinbo min manómaara moa kimisha nete iki, ayorakin shinanyamawe moara nokokanke. Jainoa jatíbi ja Israel jonibo jan keenai jawékbora, mina itan jatíbi min rarebobaona iti iki —akin.

²¹ Jatian Saúlnin yoia iki: —¡Ikaxbi ea riki ja Benjamínman rarebo joni, ja bebon ichama Israel jonibo! Jainoa jibbi ja Benjamínman jonibo xaranra, ja ebé iká nokon rarebobo kikinmashokobobi iki. Jatian ¿Jaweatiki jatíbi jaskarabó min ea yoiai? —akin.

²² Jatianra Samuelnin, jawen yonoti betanbi Saúl bixon westíora chiteain jato boá iki, jaskáaxonra jain ikábo kimisha chonka joni xaranbi boxon, jakonshamain jato yakámaa iki.

²³ Japekáora Samuelnin ja yoá akai joni yoia iki: —Ja en mia nami metex menikin, oke janbiribi awé akin aibata, bewé —akin.

²⁴ Jatianbira ja yoá akai jonin, kishi jatiobi pikobeiranxon ja Saúl pinon ixon menia iki. Jainxonra Samuelnin yoia iki: —Ja riki minabiribi iti en mia benxoaxona. Bixon piwé, jara en miabiribi axona iki, nato jonibo betan senen min rama pinon ixon —akin. Jaskáxonra ja netebaon Saúlnin, Samuel betan piá iki.

²⁵ Jatian Dios rabiti xobonkonias jemanko ipakexonra, xobo bochiki Saúl jain oxati benxoaxona iki,

²⁶ jatianra Saúl jain oxaa iki. Jatian moa nete xabáketianra, Samuelnin ja xobo bochikia Saúl kenaxon yoia iki: —Wenitax mia kainko moa katanwe —akin. Jatianra Saúl wenita iki. Japekáora Saúl betanbi Samuel callen pikota iki,

²⁷ jatian moa jemankonias ipakekinra, Samuelnin, Saúl yoia iki: —Ja min yonoti moa rekenkainon ixon ranwe, Jainoa miapari shokores banéwe, ea Diossen yoiabora en mia yoiti jake —akin.

**Samuelnin Israelbaon
apo iti Saúl imaa**

10¹ Jatianra Samuelnin westíora xení pomo bia iki, jainxonra Saúlnin maponko chikokin bexéxon yoia iki: —Ramara Israel jonibaon koshi inon ixon Ibon, onantiakin mia imai. Miara jaton koshi ixon jaton rawibobakea min jato xabáati iki. Jatian natora iti iki, Ibon jawen jonibo ikinti mia koshi imaa jaskáaxon onanti:

² Rama eibakeax kakinra, Raquel miinmeta patax, Selsain Benjamínman mainmea min rabé joni nokoti iki. Jabaonra ja min benai iitai burro awinbo moa nokokana mia yoiti iki. Jainxon min papan moa jabo shinanyamakin, matores shinani, jawekeskáaxonmein en nokon bake nokotiki, iki janbix yokakaatairibira mato yoikanti iki.

³ Ja mia orichashoko kaax Tabor jiwinko nokóketianra, kimisha jonin Betelhain Dios rabii kakin mia nokoti iki. Westíoratoninra kimisha cabra bake beneshoko boti iti iki, ja wetsanra kimisha pan boti iki, jainox ja kimisha ikátonin boaira; westíora bichi chomon uva xeati iti iki.

⁴ Mia jowé ataanan jabaon rabé pan meniara, min jato bixonti iki.

⁵ Japekáora mia Diossen jema Gabaain nokótí iki, jainra filisteo sontárobaon xobo iki. Ja jeman jikikinra westíora tsamá profetabo, rama iti joi biaibo min jato nokoti iki, Dios rabiti xobonkonias ipakekanaitian. Jato bebonra jonibo kati iki, panderobo, quenabo, arpaboraaabainkanti iki.

⁶ Jatianra Ibon shinan miki joxon mia iboati iki, jato ikai keskatiribira rama iti joi bii mia iti iki, jatianra wetsa joni-biribi mia iti iki.

⁷ Moa jaskara jawékibo iketianra, mia Diossen akinna, mia keenai jawékibo moa min ati iki.

⁸ Jaskara iketian Gilgalhain, miapari rekenkaintanwe, jainra ea miibetan

tsinkiti iki, yoinabora non Dios jatiobi keyokin menoxonti iki, jakopi jakonnax raeanantira yoina non meniti iki. Ea nokotai kaman kanchis nete Jainxon ea manawe, jatianra jaskara min atibo en mia yoiti iki —akin.

⁹ Jatianra Saúl, moa Samuelhibakeax kaai ishtona iki, ja Diossen jawen shinan moa wetsaresibi imaara; ja netebi jaskara iti yoia jawékibo moa jatíbi senenna iki.

¹⁰ Jatianra Saúl jawen yonoti betan Gabaain nokóxon, westíora tsamá profetabo rama iti joi biaibo jato nokota iki. Jatianra ja Diossen shinan Saúl meran jikia iki, jaskáketianra ja wetsabo iká keskatiribi, rama iti joibo bii jato betan Jain iká iki.

¹¹ Ikaxbi jatíbi jabaon moabi onanabura, profetabo betan rama iti joi bikanai oinnax, yoianankana iki: “¿Cisin bakeki jawe winota? ¿Saúlribiki profeta iki?” ikibo

¹² Jatianra westíora Jain ikátonin tekikin yoia iki: “¿Jatian tsoarin jaton papa?” akin. Jaskara yoiira ikanai: “¿Saúlki profetaribi iki?” iki.

¹³ Rama iti joi bia pekáora, Saúl jawen xobonko kaa iki.

¹⁴ Jainxonra jawen epán Saúl, jawen yonoti betanbi yokata iki: —¿Jaweranoki mato katana? —akin. Jatian Saúlnin yoia iki: —Burro awinbo benaira noa katanke, ikaxbi mera-yamaxa, noa Samuel oinni katanke —akin.

¹⁵ Jatianra Saúlnin epán jato neskáa iki: —Eapari yoikanta, ¿Matoki Samuel-nin jawekeská yoia? —akin.

¹⁶ Jatianra Saúlnin jawen epa yoia iki: —Noara jan onantishamanhakin yoike, moa burro awinbo nokokana riki —akin. Ikaxbira Saúlnin, já apo iti Samuelnin yoia joi, jawen epa jawebi yoiamaa iki.

¹⁷ Japekáora Samuelnin, Mizpánkoxon Ibo rabikanon ixon, israelitabo jato kenaa iki;

¹⁸jainxonra jato yoia iki: —Israelbaon Ibo Diossa neskatai: ‘Mato israelitabora ja Egipto jonibaon iboa ikenbi jainoa en mato pikoa iki, itan jatíbiainoa koshi-baon mato masá tenemainkoniabo en mato xabáa iki’.

¹⁹Ikaxbi ramara, ja atikonmainoa itan masá tenetiainoa mato jan xabaa Dios, maton iresabires shinanai, jaskákinra jan mato ikinti apo yokáxon maton omisa iki. Jaskara iketian, ja jonibobires itan ja rarebobires mato Ibo bebon joti jake —akin.

²⁰Japekaobira Samuelnin, jatíbi Israel ja jonibobires bekanon ixon jato yoia iki, jainoa katotara Benjamínman joniboki suerte paketa iki.

²¹Jainxonra Benjamín jonibo ochóma joti jato yoia iki, jainoa suerte akanara Matrednin rareboki paketa iki, ja rareboainoa suerte akanara Cisnin bake Saúlki paketa iki. Jatianra benakinbi nokoyamakana iki,

²²jatianra Ibo yokáribikana iki; Saúlki jain ikaxbi iká iki ixon onanti kopí. Jatian Ibon jato yoia iki, Jainbira Saúl joneta ike, jawéki tsamata meran, akin.

²³Jatianra jonetainkonia pikoi boí ishtokana iki. Jatian jonibo bebon Saúl iketian oinkanara, tsoa israelitabi jawen keyá betan senenma ikax, jawen mapo pikotina iká iki.

²⁴Jainxonra Samuelnin jatíbi jato yokata iki: —¿Moaki ja apo iti Ibon katota maton oinna? ¡Westíora israelitabira já keska yamake! —akin. Jatianra, ¡Apo jabánon! akin israelitabaon aká iki.

²⁵Jatianbira Samuelnin ja apo ixon ati esébo jato yoia iki, Jainxonra westíora kirikanin wishaxon, Ibo rabbiti carpa xobonko benxoa iki. Japekáora Samuelnin, moa jaton xobónko jatíbi botankanon ixon, jato yoia iki.

²⁶Saúlribira jawen xobónko moa Gabaain kaa iki, jatian Diossenbi keenmaara ja chibani, ichabires koshi shinanya jonibo jabé bokana iki.

²⁷Ikaxbira ja jakonmai yoyo ikaibo maxkáyamai, neskákana iki: “¿Nato-meinki noa jan xabaati?” ikibo. Ja iti jisáma iketianra, jaon keenyamakana iki; ikaxbi ja Saúlra onanaxbi onanyamaa keská iká iki.

Saúlnin amonitabo jatoaresa

11 ¹Amónhainoa apo Nahasra, Galaadhain iká Jabessain kaa iki, jatianra ja jema betan reteanani kanoxon jawen sontárobo benxokaama iki. Ikaxbi ja Jabessainoa jonibaonra yoia iki: —Nobetan ja senenhabekonti joi awe, jatianra min yoia keská noa iti iki —akin.

²Jatianra ja amonita Nahasrin jato yoia iki: —Ja senenhabekonti joi en mato betan atira jakon iki, ikaxbi matonmekayaokea berobo en tsekanantin in kennira mato jeen iti iki, en jaskáara jatíbi israelitabo rabinkanti iki —akin.

³Jatianra Jabessainoa yosibaon yoia iki: —Kanchis netepari noa manawe, jatíbiain israelitabaon mainko joi botankanon ixonpari non jato raanbanon; jatian tsoabi noa akini joyamaketianra, noa miibetan iti iki —akin.

⁴Ja joi boai jonibora, Gabaain nokókana iki, jain Saúl jakátiainko, jatianra ja bokana joi jonibo yoikana iki. Jatikaxbira onisi ikonbiresi winikana iki.

⁵Jatianra Saúlnin wainkoniam waka beneboya baneti joxon, jato yokata iki: —¿Jaweki jonibo winota? ¿Jawekopíki winikanai? —akin. Jatianra jonibaon Jabessainoara neskara joi bekanke ixon yoikana iki.

⁶Jaskara joi ninkákenbira, ja Saúl Diossen shinanman iboa iki; jainoaxa ikonbiresi Saúl sinata iki.

⁷Jatianra rabé waka bene bixon, Saúlnin xatepakea iki; Jainxonra ja joi boaibo betan jatíbiain israelitabaon main ja waka pakexbo jato bomaa iki. Jatianra ja joi boaibaon jato yoia iki: “Saúl betan Samuel chibankashamai

jabé rabéyamaibaon wakabora neskáshamanribiakanti iki”, akin. Jatianra jonibo ikonbiresi rakékana iki, jaskatax biananax Jainbicho tsamakana iki.

⁸ Jatian jaskáakin Saúlnin jawen jonibo Beze ikain tsinkiara, kimisha pacha waranka Israel jonibo iká iki, jainoax Judáinoa jonibora kimisha chonka waranka tsinkita iki.

⁹ Japekáora, ja joi botanabo nokóketian jato neskáakin yoia iki: —Jabessainoa jonibo jato yoikanwe, bakish bariapanra non jato xabáiñ pikoai —akin. Jatianra ja joi boaibo boxon, Jabessainoa jonibo jaskáakin yoikana ikonbiresi rarokana iki,

¹⁰ Jainxonra amonitabo yoikana iki: —Bakish netera noa miki menikaatai, min oinna jakon iketian jaskara min noa anon ikax —akin.

¹¹ Ja nete xabáketianra, Saúlnin jawen sontárobo kimisha tsamá imaa iki, Jainxonra nete xabatamatianbi, jaton rawibo tsamata napo jikixon, barapanai kaman amonitabo jato retekana iki. Ja jiria banetabora jatíbiain janbiskana iki, ikaxbi tsoabira rabébo boyamakana iki.

¹² Japekáora ja jemamea jaweti jionixon Samuel neskáakana iki: —¿Tsoabaonki, ja Saúlra non apo itima iki ixon, ikonhayamaibo iki? Ja jonibora non retenon ixon, min noa meniti iki —akin.

¹³ Ikaxbira, Saúlnin jato yoia iki: —Ibonbira rama Israelbo jato xabaake, jaskara ikaxa rama nete tsoabi mawátimi iki —akin.

¹⁴ Jatianra Samuelnin jatíbi jato yoia iki: —Gilgalhain bonon bokanwe, Jainxonra ja apo ikátonin noa ikinkin onatiakin peoti iki —akin.

¹⁵ Jaskáketianra, jatíbi jonibo Gilgalhain bokana iki, Jainxonra Saúl Ibo bebonbi apo jikimakana iki. Japekáora Ibo betan raeannoxon yoinabo menikana iki, jainoax Saúl itan jatíbi israelitabora ikonbiresi rarokana iki.

Samuelnin jawen toan
Saúl koshi imaa

12 ¹ Japekáora jatíbi israelitabo bebonxon Samuelnin yoia iki: —Matonbira oinke jatíbi maton ea yokatabo en mato axona, Jainxon westíora apo en mato imaxona.

² Nato riki ja apo jan mato ikinti. Eara moa yosi iki, eara boxbires iki, nokon bakebora mato betan iki. Eara iká iki bake ranontianbi peoxon rama kamanbi jan mato ikinna,

³ Jaskara ikaxa ea neno iki: Jaton waka bene iamax jaton burro en bichina iketian, iamax yatanxon yonokin, masá tenemaxon en jato jakonmaa iken, itan jato jaweayamanon ixon ea kopíakana iketianbo, Ibo bebonxon itan janbi katota apo bebonxon en jakonmaa aká maton ea yoixonti iki, jatianra jatíbi ribinabo en kopíati iki —akin.

⁴ Jatianra jabaon aká iki: —Jawetianbira yatanxon yonokin min noa masá tenemama iki, jaye jakonmabira min noa akáma iki, jawetianbira noa jaweayamanon ixon non mia kopíama iki —akin.

⁵ Jatianra Samuelnin jato yoiribia iki: —Ibo itan jan katota aponra onanke, ea jan yointi en jakonmaa aká maton nokoyamaa —akin. Jatian ikana iki: —Jaskara riki —iki.

⁶ Jaskáaribaxonbira Samuelnin jato yoia iki: —Ibonbi amaara maton rekenbo Moisés betan Aarónman Egiphtonkonra jato pikoa iká iki.

⁷ Jaskara iketian benxokakanwe, Ibo bebonxonra mato betan en joi benxoati jake, mato betan itan maton rekenbo betan jatíbi jakon jawéki jan akáboran en yoiti jake.

⁸ Jatian Jacob jawen bakeboya, Egiphtonko bokannontianra egipciobaon, akonbireskin yonokin jato masá tenemakana iki, jainoaxa maton rekenbo Ibo akí noa akinwe iki ikana iki, jatianra Ibon, Moisés betan Aarón

Egintonko raana iki, jabaonra maton rekenbo jainoa pikoxon, jato neno imaa iki.

⁹Ikaxbira israelitabo jaton Ibo Diossen shinanbenokana iki, jaskáketianra jan Hazorhainoa apo Jabínman, sontá-robaon koshi Sísarana iti jato menia iki, jainoax filisteobaona iti, itan Moabhainoa apona iti, ikaxbi jabora jato betan reteanana iki.

¹⁰Ikaxbira jaskata pekáopari, ja dios Baal betan dios Astarté jisáakin akanabo rabinoxon Ibo jeneax jaki ochaabo yoii noa ikona riki iki ikana iki, jaská-xonra jaton rawibaon iboa ikenbi jato xabáanon ixon yokákana iki, jaskáxonra ramara miabichores non rabiti iki, akin Ibo yoikana iki.

¹¹Jatianra, Ibon Jerobaal, Barac, Jefté jainoax ea Samuel, maton rawiboibakea xabánon ixon, mato raanxona iki. Jaskatiresa mato jakon jake.

¹²Ikaxbi amonitabaon apo Nahas, mato keyoi joaitian oinxonra, jan mato ikinti westíora apo maton ea yokata iki, ja Ibo Dioskaya maton apo ikenbi.

¹³Ikaxbi neno riki ja maton apo iti katota. Ja riki maton yokáketian, Diossen mato menia.

¹⁴Ramara ja Ibo maton kikin shinanxon ja maton rabiti iki, Jainxonra ja senenhati eséboki yoitimayamakin maton ninkáxonti iki, jaskatax jan mato ikinai apo betanbi, ja maton Ibo Dios keenai keskáres akí mato jati iki. Jaskataxesesa mato jakonbires kati iki.

¹⁵Ikaxbi yoiti ixonyamakin, jawen esébo biamakin maton omisketianra, mato itan maton apo betanbi mato masá tenemati iki.

¹⁶Jaskara iketian ja mato ikainoax-bopari wetsanko boyamakanwe, Ibon ja ani rateti jawéki akaitian matonbi oinno.

¹⁷Rama riki trigo tsekativian ikax, oi beyamai, ¿Ikonmarin? Ikaxbi en Ibo yokáketianra, tirin imaanabi ea oi bemaxonti iki, jatianparira ninkáxon

maton onanti iki, ja Ibon oinna maton westíora apo yokáxon kikinbires jakonma jawéki aká —akin.

¹⁸Jaskátaananra Samuelnin Ibo yokata iki, jatianbira tirin imaanabi oi bemaai iki; jainoaxa jatíbi jonibo Iboki itan Samuelki ikonbiresi rakékana iki.

¹⁹Jaskákinra Samuel jatíxonbi neskáakana iki: —Nato min yonotibo kopí min Ibo noa yoixonwe, noa mawámanyamanon ixon; nonbiria ja westíora apo imakaskin yokáxon, non ochabo kaia-yona iki —akin.

²⁰Jatianra Samuelnin jato yoia iki: —Rakéyamakanwe. Ikon riki maton kikin jakonma aká; ikaxbi Iboibakeaxkaya rama ochóyamakanwe, jaskáyamakinkaya jatíbi maton shinanya-xonbi rabikanwe.

²¹Ja ikonma diosbo chibanyamakanwe, matora akinti atipanyamake, ikonma ixonra jakonmainoa mato tsekatí atipanyamake.

²²Ikon jakon Ibo ixonra, mato potatima iki; mato jawen jonibo itinra jákeenai.

²³Mato kopi yokákin jeneax ochanaketian ea Ibon koiranbanon. Jaskáyamakinra jakon itan Ibo keenai keskati jati en mato axeati iki.

²⁴Ibora maton yoiti ixonti iki, akonkin shinanxonra jatíbi maton jointiaxonbi maton rabiti iki, ichabires jan mato akinabora maton shinanti iki.

²⁵Ikaxbi jakonma akin maton jenyamaitianra, maton apo betanbi mato keyoti iki —akin.

Filisteobo betan reteanankana

13 ¹Saúl, Israel apo ixon jato ikinkin peonontianra moa anii senena iká iki; jainoax moa jaweti bari-tia apo ixonra,

²kimisha waranka israelita sontá-robo katota iki. Micmas ikain Betel mananmanra rabé waranka sontáro jabé baneta iki, jainoax wetsa waranka sontárora Jonatán betan

Benjamínhainoa Gabaain baneta iki. Ja texea jonibora, moa jaton xobonko botankanon ixon, Saúlnin jato yoia iki.

³ Jonatánmanra, Gabaain iká jaton xobonkonia filisteo sontárobo jato keyoia iki, jatian jara filisteobaon nikákana iki. Jatianra jaskara winota israelitabaon onankanon ixon, jatíbiainxon trompeta xoon akanon ixon Saúlnin jato yoia iki.

⁴ Jatíbi israelitabaona Saúlnin, filisteo sontárobo jaton itinkonia moa keyoia ninkakana iki, jakopíra filisteobaon, israelitabo omisa iki, jaskara ikenra israelita sontárobo Gilgalhain Saúl betan tsinkikana iki.

⁵ Jatianribira filisteobo, israelitabo betan reteanani bonox tsinkikana iki. Irákana iki, kimisha chonka waranka reteananti carroya, sokota waranka kabáyonin ikai sontarobo, Jainooax ja aniparo kexakea mashitii kikinshaman icha sontaroboya. Japekáora, Micmas ikain bokana iki, Jainparira ikana iki, Bet-avéhainoax, bari pikotaiori.

⁶ Israelitabora jakonmabires atikomanko ikax, filisteobaon jato aká kini meranbo, itan chawá xankenhainbo jonékana iki, shanka xaranbo, mai chaká meranbo, Jainooax pozo jeneoma meranbora jonékana iki.

⁷ Ichaxonra, Jordán shitax, Gad itan Galaad maiori bokana iki; ikaxbi Saúlra Gilgalhainbipari baneta iki, jatianra jatíbi jawen sontárobaon kikinbiresi rakeeananbi chibankana iki.

⁸ Jainxonra Saúlnin, kanchis nete senen, jan jatio basi manati yoia keskákin Samuel manaa iki; ikaxbira Samuel Gilgalhain nokóyamaa iki, itan joniboribi moa boi peokoota iki.

⁹ Jatianra Saúlnin jato yoia iki: —Jatiobi keyokin Ibo menoxonti yoinabo ea bexonkanwe, itan jabé raenoxon ja meniti yoinaboribi bekanwe —akin. Jatianra janbi menikin yoina keyokin menoia iki.

¹⁰ Saúlnin ja yoina menikin senenhai betanribi Samuel nokóketianra Saúlnin ja bechii pikóxon jowé aka iki,

¹¹ ikaxbira Samuelnin yoia iki: —¿Jaweati min ja jawékibo min akári? —akin aká iki. Jatianra Saúlnin yoia iki: —Moa jonibo boí peokootaitian oinxon, en aká riki, itan ja min yoia nete moa mia nokóyamaketian, Jainooax filisteoboribi Micmas ikain tsinkita iketian,

¹² ea Iboki menikaamatianbira ipakebeiranxon Gilgalhainoa ea akanti en shinanna iki; jaskara ikenra enbi yoina jatiobi keyokin menoxonti iká iki —akin.

¹³ Samuelninra yoia iki: —Ja min aká jawékira, min aresbiresa iki! Ja Ibon yoia keskákin ninkáxon min aketianra, ja Israelhain jatíbitian akonkin apo mia jan imakeana iki.

¹⁴ Ikaxbi ramara mia jatíbitian apo itima iki. Ibonra jawen keenshaman joni westíora benati iki, jaskáxonra jawen jemamea koshi iti janeti iki, minra jan ati yoiabo ninkáxonyamaa iki —akin.

¹⁵ Jatianbira Samuel moa Gilgalhainoax kaai, tekikaina iki. Ja texea sontárobora reteanantiain Saúl chibani bokana iki, ja Gilgalhainoax boaxa Benjamínhain iká jema Gabaain nokókana iki. Jainxon Saúlnin jabé boa sontárobo toponara, sokota pacha iká iki.

¹⁶ Saúlra jawen bake Jonatán betan, Jainooax jato betan boai sontároboya, Benjamínhain iká Gabaa jemanko banékana iki, jatianra filisteoboribi Micmasain ikana iki,

¹⁷ kimisha tsamá reteananai filisteo sontárobo jaton ikainoax pikotaxbira; westíora tsamá Ofraori bokana iki, jara Sual main iká iki,

¹⁸ wetsa tsamára Bet-horón jemaori kaa iki, Jainooax ja kimisha itin iká tsamára, Zeboím tesharpa iká mananhon mai matoori tsoa jonibi Jainjaama maiori bokana iki.

¹⁹ Jatíbiain Israelbaon mainra, westíora jonibi yamin teetai yamaa iki,

jaskákinra filisteobaon shinanna iki, jaskara ixonra hebreo jonibaon espadabo, yami kenshobi jan chachimistibo akantima iki ixon.

²⁰ Jatíbi israelitabora filisteoboiba kati iká iki, jaton mai karanbetibo kenshói, jaton lampabo kenshói, jaton yamibo kenshói, itan jaton picobo kenshói.

²¹ Ja mai karanbeti betan lampa kenshotira icha kopíaxonbo ati iká iki, jainoax yamibo betan ja yami taxo kenshóbo ramíketian benxoatira, icha kopíribi ikaxbi namantanibo iká iki.

²² Ja reteanankanai netera, Saúl itan Jonatán betan boaibo tsoabi espada betan lanzaoma iká iki. Saúl betan Jonatánbichora jayá iká iki.

²³ Jaskakanai kamanra, westíora tsamá filisteo sontárobo, Micmas ochó-mashoko nokókana iki.

Reteanankin jatoaresax Jonatán jakon ninkakaata

14 ¹ Wetsa netera Saúlnin bake Jonatánman, jan akinnai joni yoia iki: —Jowé, paro shitabainxon, filisteo sontáro keiba tsamatabo reteanakin jato anon kawé —akin. Ikaxbi Jonatánman ja reteanani kaai jawéki jawen papa yoiamaa iki,

² westíora mai mató pasenenain granado jiwi naman Jainxon trigo xemekanainko tsamákana iká iki, jabetan iká sontarobora sokota pacha joni iká iki.

³ Janbiribi iresama tarí botí imakanara Ahías iká iki, Ahitobnin bake, Icabodnin noxa, ja Icabodra Fineesnin bake iká iki, Silonkonia sacerdote Elikan baba. Jonatán moa jainoax kaara Jonibaon onanyamaa iki.

⁴ Ja kamanra, Jonatán filisteobo tsamatainko nokókasa iki. Jan katira rabé ani shanka oken ibékona naxaran kati iká iki, jawen janera Boses itan Sene iká iki,

⁵ westíorara norteori Micmas bekeiba iká iki, jainoax wetsabiribira surkiri Gabaa jema bekeiba iká iki.

⁶ Jatianra Jonatánman jan akinnai joni yoia iki: —Kawé, keiba kanon, ja ikon Dios ikonhaimabó tsamákanainko kaman. Non Ibon noa jave axontitian riki, icha Joniaxon iamax ichama Joniaxon non jatoaresnon ixon jan noa akintira jawena javebi atikoma yamake —akin.

⁷ —Jatíbi ja min shinanabo areswe, enra ja min akasaibo mia akinti jave-mabi iki —akinra ja akinaiton aká iki.

⁸ Jatianra Jonatánman yoia iki: —Oinwe, abákanon noa merareskin, oa Jonibo ikainko moa okeshitánón kawé.

⁹ Mato ikain noa ipakei kabánon Jainxonbi noa manakanwe akin noa akanara, noa Jainbi iti iki, Jatianra jato ikain noa mapétima iki.

¹⁰ Ikaxbi mapéwe akin noa akanara, noa kati iki, jara iti iki jakopi non onanti, Ibon akinnara non akai jatoareskin, iki noa iti —akin.

¹¹ Jaskáxonra, ja filisteo tsamatabao oinnen ixon ja rabékan jato meramaa iki. Jatianra jabo, jato oinnox neskákana iki: “Oinkanwe, ja kini meran Joneta iká israelitabora moa jokonai”, iki.

¹² Jatianbira Jonatán betan jan akinnai joni akí, saí ikana iki: —¡Nato noa ikain mapékanwe, westíora jawéki non mato yoinon! —iki. Jatianra Jonatánman ja akinnai joni yoia iki: —Ea chibanwe, Ibonra israelitabaon mekenman moa jato imai —akin.

¹³ Jonatánra mapeti kaai tae betan mekenman wemeinata iki, ja akinnai Jonira já pekáo kaa iki. Jonatánman filisteobo betan reteanakin jato maiki potaabora ja akinnai jonin namepakea iki.

¹⁴ Ja rekeni reteanankinra, Jonatán itan ja akinnai jonin ochókainamabi rabé chonka joni retea iki.

¹⁵ Jatíbi ja carpa peota meran ikábo itan ja jeman ikábora ikonbiresi rakékana iki. Ja ichama tsamá sontárobo itan ja reteananai tsamáboribira

ikonbiresi rakékana iki. Jatianribira mai ninwana iki, jaskáketianra ikonbiresi anii ratékana iki.

¹⁶ Ja Saúlnin, jan jato koiranti imaa sontárobaon, Benjamínhain iká Gabaa jemankoxon oinkanara filisteo jonibo jabati boí janbisbaini wetsaoribiresbo bokana iki.

¹⁷ Jatianra jabé boai sontárobo Saúlnin yoia iki: —Nobé ikáboki tsoa maxkata non onannon jaton jane kena-kanwe —akin. Ja jane kenakin oinkanara, Jonatán betan jan akinnai joni yama iká iki.

¹⁸ Ja nete Ibon esé jain iká ani bonanti israelitaboiba iketianra, Saúlnin Ahías yoia iki: —Neri ja Diossen esé jain iká ani bonanti bewé —akin.

¹⁹ Ikaxbi Saúl sacerdote betan yoyo ikai kamanra, ja carpa peotainko tsamata filisteobaon shinan onantimati bebonkarea iki. Jatianra Saúlnin sacerdote yoia iki: —Moa Diossen esé jain iká ani bonanti neri beyamawe —akin.

²⁰ Jatianbira Saúl itan jatíbi jawen sontárobo tsinkitax, moa reteanani bokana iki. Ikonbiresi jaton shinan onantimatax, filisteobo jatonbinix reteanani keyókana iki.

²¹ Jainoaxa, moatianbi filisteobo betan iká israelitabo, jaton sontárobo reteanantiai akini pikotaxbi, Saúl betan Jonatán akinnai israelitabo tsamataori winókana iki.

²² Jatian ja Efraín mananman joneti boyantana israelitabaonra, filisteobo jabati bokanaitian onanax, jato chibani boax jato betan reteanankana iki.

²³ Jaskati reteeananboi boaxa, Bet-avén kaman nokókana iki, jaskáxonra Ibon Israelbo jatian jato xabáa iki.

Akonkin senenhati ixon Saúlnin yoia joi

²⁴ Jaskara ikaxa, ja nete jawebi piama ikax israelitabo ikonbiresi paxkinkana iki, Saúlninra akonkin senehanoxon neskara yoia iki: “Ja yametamatianbi,

itan ja nokon rawibo en jato kopitamanbi piábora moa jakonma iti iki”, akin.

²⁵ Jatianra sontárobo, jain mainbi mishkin tsamata nii ikainko nokókana iki.

²⁶ Ja jonibo nii meran jikixon oinkanara onpax ikai keskati mishkin baita iki; ikaxbira tsonbi ja akonkin senenhati joiki rakékin tanayamakana iki.

²⁷ Ikaxbi Jonatánmanra, jawen papan jaskara atima akonkin senenhakanti jawen sontárobo yoiaitan ninkatama iká iki, jaskákinra jawen kekoti beai rebon, bonan naa chachia jain mishkín seróketian kokoax, jatianbi jawen shinan jakiribi koshiinakaina iki.

²⁸ Jatianra westiora israelita sonta-ronin yoia iki: —Min papanra akonkin senenhanoxon noa sontárobo yoia iki, jaweratobaonki wetsa jawékibires piai, jabora moa jakonma iti iki, ixon. Jaskara kopíra jonibo ikonbiresi paxki-nabó iki —akin aká iki.

²⁹ Jainxonra Jonatánman yoia iki: —Jaskáxonra nokon papan icha joni jato jakonma imake. Oinwe, eara nato ichamashoko mishkin tanax jatianbi koshiinakainke,

³⁰ Jainoax ja non rawibo piti bichinabó piakkayara, noa bebon jakonhira ikeanke. ¡Jatianra ja filisteobo non jatoresa, ani jawéki nona ikeanke! —akin aká iki.

³¹ Ja netera, israelitabaon filisteobo reteanankin jatoareskana iki, Micmas ikainxon peoxonra, jato Ajalón kaman akana iki. Ikaxbi israelita sondarobora, moa ikonbiresi paxkinkanabó iká iki,

³² jaskákinra ja senentiaiñbi jaton rawí bichina yoinabó, carnerobo, waka awinbo, waka bene bakebo, mainbi rakantaanan texteanan jatíbi jimiabi pikana iki.

³³ Ikaxbi jatíribibaonra, boxon Saúl yoikana iki: —Jonibora nami jimiabi pii, Iboki ochai ikanai —akin. Jatianra Saúlnin yoia iki: —¡Matora

jakonhamisimabi jakonhamis keskábo iki! Westíora ani makan taranbekin, ea neno bexonkanwe.

³⁴ Jainoa xribi jonibo betan yoyo ikanwe, westíorabaon jaton waka bene iamaxon jaton carnero ea neno bexonkanon, maton textexon pinon, jatianra jimioma nami pii mato Iboki ochatima iki —akin. Ja yamébira westíorabaon, jatonbi jaton waka bene boxon, Jainxon textekana iki.

³⁵ Saúlninra, janbiribi, Ibo Dios axonkin Jainxon yoina menoti makan tsamana iki, japari menikin akára iká iki.

³⁶ Japekáora Saúlnin neskara ati shinanna iki: —Nato yamé filisteobo chibani tenaman bonon bokanwe, jato keyokin retexon, neteai kaman jatíbi jaton jawéki binon bokanwe —akin. Jatianra jatíxonbi yoikana iki: —Min oinna jakon iketian, jaskara awé —akin. Ikaxbira sacerdotenin yoia iki: —Jawe akamatianbira, Diospari non yokáti jake —akin.

³⁷ Jatianra Saúlnin Ibo yokata iki: —¿Enki filisteobo chibanti iki? ¿Israelitabaonki, jatoaresti iki? —akin. Ikaxbi ja netera Ibon jawebi jato yoiamaa iki.

³⁸ Jaskara iketianra Saúlnin yoia iki: —Jatíbi sontárobaon koshibo neri bekanwe, Jainxon oinkanwe, tsonki rama nato ocha aká iki ixon.

³⁹ ¡Akonkin senenhanoxonra Israelbaon Ibon janenko en yoiai, nokon bake Jonatán inonbira, mawáti iki! —akin. Jatianra sontárobaon jawebi yoiamaa iki;

⁴⁰ Jakopira Saúlnin jatíbi israelitabo jato yoia iki: —Mato neke tsamákanwe, jatian oke wetsa tsamaori nokon bake Jonatán betan ea ibanon —akin. Jatianra sontárobaon yoia iki: —Min oinna jakon iketian jaskara awé —akin.

⁴¹ Jatianra Saúl saí ika iki: —Israelbaon Ibo Diossé, ¿Jawekopíki rama ja min tee axonai joni jawebi min

yoiamaa? En jakonma aká iketian, iamax nokon bake Jonatánman jakonma aká ikaxa, suerte akana (Urim) makanshoko onanti pikóti iki. Ikaxbi ja min joni Israelbaon jakonma aká ikaxa, suerte akana (Tumin) makanshoko onanti pikóti iki —akin. Ja suerte akanara Jonatán betan Saúlki paketa iki, jatianra ja jonibo jakonma akáma ikax moa xabakaakana.

⁴² Japekáora Saúlnin yoia iki: —Nokon bake Jonatánki, itan eki suerte akanwe —akin. Jatianra suerte akana Jonatánki paketa iki,

⁴³ Jaskáketianra Saúlnin Jonatán yoia iki: —Ja min aká ea keshanwe —akin. Jatianra Jonatán keshaa iki: —Ikon riki, nokon kekoti rebonra bona mishkin tii axon, ichamashoko en tanaa iki. Ikaxbi eara neno iki, ea mawátira jawemabi iki —iki.

⁴⁴ Jatianra Saúl saí ika iki: —¡Jonatán, mia mawáyamaketian ea abanon Diossen akonbireskin masá tenemakin! —iki.

⁴⁵ Ikaxbira jonibaon Saúl yoia iki: —¡Jawekopíki Jonatán mawáti iki, jatoaresxon akonbireskin Israelbo akinnaxbi! ¡Jaskarara itima iki! ¡Ibo jaketianra, westíora boobi jawen maponkoniax pakétima iki! Ja rama akára, Diossen akinna aká iki —akin. Jaskáaxonra Jonatán mawáti ikenbi, jonibaon imayamaa iki.

⁴⁶ Jatianribira Saúlnin filisteobo moa jato chibankin jenea iki, Jainoaxa jaton mainbiribi moa baneti bokana iki.

⁴⁷ Jaskataxa Saúl Israelhain moa apo jikia iki, Jainoaxa jatíbi ja patax iká, jawen rawibo betan reteanana iki, jabora iká iki, Moab, Amón, Edom, Sobáinoa apo Jainoax filisteobo. Jatian ja ikanainkobo kaxonra, reteanankin jatoaresa iki.

⁴⁸ Jainoax sontárobo tsinkiax reteanankinra, Amalecbo jatoareskana iki, Jaskáxonra Israelbo, ja jawéki yome-tsoamisbaon mekenmamea jato xabáa-kana iki.

⁴⁹ Saúlnin benbo bakebora iká iki: Jonatán, Isúi, jainoax Malquisúa. Jatian jawen ainbo bake iká iki rabé: Merab, ja reken, jainoax Mical, ja jawen chiní.

⁵⁰ Ja Saúlnin awinin janera Ahinoam iká iki, jara Ahimaasnín bake ainbo iká iki. Jawen sontárobaon koshin janera, Abner iká iki, jara Nernin benbo bake, itan Saúlnin epa iká iki.

⁵¹ Cissa Saúlnin papa iká iki, jainoax Ner, iká iki, Abnernin papa, jabora Abielnin bakebo iká iki.

⁵² Ja Saúl janontianra, jatíbitian ikon-biresi filisteobo betan reteanankana iki, jaskákinra Saúlnin jatíbi jawen sontá-robo koshi, itan rakéma jonibo jato benxokaamakatiai.

Saúl Diossen omisa

15 ¹Wetsa netera Samuelnin, Saúl yoia iki: —Ibon raanara ea joke, jawen jema Israelhain mia apo imakin xenin machinon ixon. Jaskara ixon rama ja mia Diossen yoiai ninkáwe.

² Neskárai ja jatíbi atipana Ibo: ‘Ja Egiptonkoniam pikotax Israelbo bekanaitian jato betan reteanankana iketianra, mii meranxon amalecitabo en jato masá tememai.

³ Jaskara iketian kaxon min sontá-roboyaxon jato reteanankin peoxon, jatíbi jaton jayata jawékiabi jato keyo-tankanwe, jawekeskaxonbira maton jato noibatima iki. Benbobo, ainbobo, bakebo, itan bená pikota bakebo, jainoaxibi waka benebo, carnerobo, camellobo, itan burrobo, maton keyokin reteti iki’ —akin.

⁴ Jatianra Saúlnin, jonibo kenamaxon, Telaimhainxon jawen sontárobo jaton jane kenapakea iki. Rabé pacha waranka jonira ja reteanantiai main boaibo iká iki, jainoax chonka waranka jonira Judáinoabo iká iki.

⁵ Japekáora Saúl jawen sontároboya, Amalec jema ochóma kaa iki, westíora wean patax, Jainxon jato akin peonoxa jain joneta iki,

⁶ jatianra Saúlnin joi boaibo queni-taboiba raana jato yoia iki: —¡Oke, bokanwe! ¡Ja Amalecitaboibakeax pikó-kanwe, mato non jatoyabi keyoamabi; matonra ja non rekenbo Egiptonkoniam pikotax bekanaitian jakonhaa iki! —akin. Jatianra quenitabo, moa Amalecitaboibakeax pikókana iki.

⁷ Jatianra Saúlnin jawen sontároba-yaxon amalecitabo betan reteanankin Havilainxon peoxon, Shurhain kaai jiki-tiaiñ kaman jatoareskin jato chibankana iki, jara Egípto mai senenainko iká iki;

⁸ Jainxonra jaton apo Agag, yatan kana iki, jaskáxonra jatíbi jawen sontárobo, reteanantiaiñxon jato retekana iki.

⁹ Jaskara ikenbira Saúlnin, jawen sontároboyaxon Agag, jaweayamakin jamakana iki, Jainxonra kikin jakon-shaman carnero awinboribi reteyama-kana iki, waka benebo, Jainxon waka bene bake xoashamanbo, carnerobo, itan ja kopí jawékibo keyoyamaxonbira, jatíbi kopíma jawékibo betan ichama kopía jawékibores keyokana iki.

¹⁰ Japekáora Ibon Samuel yoyo aka iki:

¹¹ —Saúl apo imayamapainonbira en imaa riki, eibakeax ochótaanan en ati yoiabo senenhayamaa iketian —akin. Jatianra Samuelnin jawen shinan kikin tsokas banéxon, Ibon ja Saúl jaweaya-manon ixon, ja yamé yokáxonshina iki.

¹² Ja moa nete xabataitianra, Saúl bechinox kaa iki, ikaxbi Carmelhainra Saúl kake akin yoikana iki, Jainwestíora monomento nichinxonra, westíoraakin mayataanan moa Gilgal-hori kaa iki.

¹³ Jatianra Saúlnin, jaiba kaketian Samuel yoia iki: —Mia Ibon jakonhabanon. Ea Ibon ati yoiara, en moa senenhake —akin.

¹⁴ Jatianra Samuelnin yoia iki: —¿Jatíbi yoinaboki min retea, jatian ja carnerobo itan waka benebo man ikai en ninkatai jave iki? —akin.

¹⁵ Jatianra Saúlnin yoia iki: —Jabora Amalec ikainoa kikin jakon carnerobo

betan kikin jakon waka benebo iki, min Ibo Dios meninoxon nokon sontárobaon bexonkana riki. Ikaxbi jatíribi jawéki-bora moa non keyoa iki —akin.

¹⁶ Jatianra Samuelnin yoyo imaya-makin neskaa iki: —¡Netewe, Ibon yamé ea yoiwana en mia yoibanon! —akin. Jatianra Saúlnin aká iki: —Yoireswe —akin.

¹⁷ Jainxonra Samuelnin yoia iki: —¿Apo ikámatianki eara kikinmashoko iki, ikax mia shinanmeeyamaa iki? Jaskara ikaxbira, mia israelita joni-baon rarebobaon koshi iká iki, jaskara ikenra já min yoití ixonti iki.

¹⁸ Jakon riki, Ibonbira mia raana iki, ayamama ja ochaya amalecita jonibo jato reteanankinxon, jatíbi jato jayata-yabi keyonon ixon,

¹⁹ ¿Jawekopíki ja ati yoiabo, min ninkáxonyamaa iki, itan ja maton rawibo bichinabo bixonki, jakonma jawéki min Ibo bebon ayamaa iki? —akin.

²⁰ Saúlninra yoia iki: —Enra moa Ibon jaskáti yoiabo ninkáxona iki, itan jan ati yoiabora en moa senenhaxona iki: enra Amalecbaon apo yatanxon, moa bea iki, itan wetsa amalecitabora en moa jato keyoa iki.

²¹ Ikaxbi ja sontárobaonra, ja kikin jawékibo keyoti ikenbi, jakon carne-robo itan jakon waka benebo bikana iki, Gilgalhainxon min Ibo Dios ja kikin shinanxon menixon menoxtonti kopí —akin.

²² Jatianra Samuelnin yoia iki:

“Ja Ibon keen riki, jan yoia keskábo ninkáxonai iti,
yoina keyokin menoxtion itan yoina keyokin menoxtionama bebonbiresiki yoti ixona itan netékainxon ninkáxonai iti,
ja jawékibo menixon menoxtion itan ja carnerobaon xenibo menitiabi.

²³ Jakonmabires ocha riki ja jaki yoitimati,

ja onanmisai inox axei tanáti kes-káribi;

jaskáribi riki ja rabiti aká rabiaibo, itan Dioski yoitimati.

Jawen esébaon mia keenyamaa keskatira, rama jábiribi mia apo iti keenyamai”, akin.

²⁴ Jatianra Saúlnin, Samuel yoia iki: —Ikon riki eara ochaa iki, joniboki raketai kopí, jaton yoiabores axonai kopíra ja Ibon jaskara ati yoiabo itan ja min jaskara ati axeabaon ea shinanbenota iki.

²⁵ Ikaxbi en mia yokatai riki, nokon ocha min ea shinanxitima, ebé baneti kaxon Ibo rabii kawé —akin.

²⁶ Jatianra Samuelnin aká iki: —Eara kayamai mibé baneti, minra jaskara Ibon ati yoiabo senenhayamake, jaskara ikaxa rama jaribi, moa mia Israelbaon apo itin keenyamai —akin.

²⁷ Samuel kaai ranbeakekainaitianra Saúlnin jawen perakooti kebí yatanxon noshinana iki.

²⁸ Jatianra Samuelnin, Saúl yoia iki: —Neskáribiakinra, mia Israelbaon koshi itimaakin Ibon mia ake. Jaskáaxonra westíora ja min kaibo, mia winoa bebon jakon iketian koshi imake.

²⁹ Ja Diossa Israelbo jan jatoareskinai iki, jara wetsa jonibires keskáma iki, jansotira atipanyamake, jawen shinanra wetsaati atipanyamake —akin.

³⁰ Jatianra Saúl iríbaa iki: —Eara ochaa iki, ikaxbira en mia yokatai, Israelbaon joni koshibaon, itan jatíbi jonibo bebon, apo keskákin shinankin ea jeneyamawe. Jaskara iken ebé Gilgalhain kawe ja Ibo min Dios min rabinon —akin.

³¹ Jatianra Samuel, Saúl betan baneti kaxon Ibo rabia iki.

³² Japekáora Samuelnin ati yoia iki: —Ramara Amalecbaon apo Agag min ebebon beti iki —akin. Jatianra jakonshaman shinanyanix Agag, Samuel bebon joá iki,

ja kikínbires jakonma mawáti
onsára moa winóbirake iki ikax.

³³ Ikaxbi Samuelnin yoia iki: —Icha
ainbobora sontárobo retenanxon,
min bakeoma banémaa iki.
Ramara jabo ikana keskáribi min
tita banetai —akin.

Jainxon moa oribo yoiboyamakinra,
Samuelnin Gilgalhainxon Ibon
amaara retexon Agag xatepakea
iki.

³⁴ Japekáora Samuel Ramáin jawen
xobonko kaa iki,
jatian Saúlbiribira ja moa jaká-
tiainko Gabaain jawen xobonko
moa baneti kaa iki.

³⁵ Jainxonra Samuelnin, jawetianbi
moa Saúl oinyosma iká iki,
Saúl Ibon moa Israelbaon apo
imayamaketianra masá shinanna
iki.

Apo iti Ibon David katota

16 ¹Ibonra Samuel yoia iki:
—¿Jawetio basikayaki min
Saúl kopí masá shinankin jeneti iki?
Eara moa já Israelbaon apo iikares-
tinin, keenyamai. Min Jain xeni akai
machaman xeni bochoawe, jaskátaanan
mia Isaíkan xobonko, Beléhain mia
katina ea keenai jawen bakeboainoara,
apo imanoxon en westíora katota iki
—akin.

² Jatianra Samuelnin yoia iki: —¿Jawe
akíki ea kati iki? ¡Apo iti wetsa en xeni
machita onanxonra Saúlnin ea reteti
iki! —akin. Jatianra Ibon yoia iki:
—Westíora waka bake awin bibaini
kaxon yoitanwe, Ibo, nato menixon
menoxonira ea joke akin.

³ Japekáora ja menotiainxon min Isaí
kenati iki, Jainxonra min jaskara atibo
en mia yoiti iki. Jaweratoki ja apo imati
en mia yoiái, jara min xeni machítí iki
—akin.

⁴ Ja Ibon jaskaati yoiara, Samuelnin
aká iki. Jatian moa Beléhain nokó-
ketianra, ja jemamea koshibaon

rakeeananbi bii jokonxon yokákana iki:
—¿Jakon joi beiki mia joá? —akin.

⁵ Jatianr Samuelnin yoia iki: —Jenén
jaskara riki. Eara joke nato waka awin
bake Ibo menixon menoxoni. Dios
bebón jakon inox chokikanwe, itan
ja waka en menikin menoai ebé pii
bekanwe —akin. Japekáora Samuelnin
Isaí jawen bakeboyabi Ibo bebón jakon
iti jato imaa iki, jaskámaxonra ja Dios
jawéki meniainko kati jato kena iki.

⁶ Jatian jabo nokóketianra Samuelnin,
Isaíkan reken bake, Eliab oinxon
shinanna iki: “Wetsama nato riki, ja
Ibon apo iti katota joni”, iki ixon.

⁷ Ikaxbira Ibon yoia iki: “Jawen jisá
itan jawetio anirin ixon ja oinyamawe,
jaskarabora nokon keenma iki. Jonin
oinnai keskákin oinyamawe, jonira jaton
yorabores oinnai iki, ikaxbi en oinnaira
jaton shinanbiribi iki”, akin aká iki.

⁸ Jatianra Isaínin jawen bake
Abinadab kena iki, jaskáxonra Samuel
bebón boá iki; ikaxbi Samuelnin neskáa
iki: —Jama riki Ibon katota —akin.

⁹ Japekáora Isaínin jawen bake Sama
boá iki; ikaxbi Samuelnin yoia iki:
—Natamaribi riki, ja katokota —akin.

¹⁰ Jaskáabokinra Isaínin, jawen
kanchis bakebo Samuel bebón boá iki,
ikaxbira Samuelnin yoia iki, nenoa
westíorabira jabo Ibon katotama iki
akin.

¹¹ Ja senenainbira yokáribia iki:
—¿Min bakebokayaki moa yamaa?
—akin. Jatianra Isaínin aká iki: —Ja
benbo maxko, carnero koiranairesa
maxkáke —akin. Jatian Samuelnin yoia
iki: —Ja benatankanon jato ranwe, já
nokotamabira non piti atipanyamake
—akin.

¹² Jatianra Isaínin kenati jato raana
iki. Ja betan ikástishamanra iká iki,
ja baken yorara joxochashaman iká
iki itan metsáshaman jonira iká iki.
Jatianra Ibon Samuel yoia iki: —Nato
riki já. Jaskara ixon, moa apo inon
onantiakin xeni machiwe —akin.

¹³ Jatianbira Samuelnin pomon iká xeni bixon ja bake ranon David janeya, jawen wetsabo bebonbi moa onantiakin apo imakin xeni machita iki. Jatianbira Ibon shinanman moa já iboaa iki. Moa piá pekáora Samuel jato kaai ataanan, Ramáin jawen xobonko kaa iki.

Davidkan Saúl tee axona

¹⁴ Saúlhibakeax Ibon shinan pikotax ochóketianra, jakonma shinan yoshin Ibon raana joxon Saúl masá tenemaa iki.

¹⁵ Jakopíra ja akinaibaon yoia iki: —Jawekeskaki min oinnai, ja Diossen amaa jakonma shinanman mia masá tenemaitian.

¹⁶ Jaskara iketian noa yoiwe, ja arpa ten ati onan benakanon ixon, jatianra mia jakonma shinanman akaitiibi, jan arpa ten akaitian min shinan jakonti iki —akin.

¹⁷—Jakon riki, jakonshamanhakin arpa ati onan joni benakanwe, jaskáaxon ea bexonkanwe —akinra Saúlnin, jato yoia iki.

¹⁸ Jatianra Jain iká westíoranin yoia iki: —Enra Isaíkan bake westíora Beléhain iká onanke, janra kikin jakonhakin arpa ten akai, itan jara reteanankas ikax rakéma joni iki, jainoa metsá itan jakoni yoyo iti onanribi; itan Ibon akinnairibi riki —akin.

¹⁹ Jatianra Saúlnin, joi boaibo Isaí yoiti jato raana iki: “Ja min bake David carnerobo koirannai ea raanxonwe”, akin yoiti.

²⁰ Jatianra Isaínin jawen bake David, Saúlhiba rarankin: Westíora burro, Jainxon panhaxonbo, jainoa xopanantia, bichi chomo uva xeati bochóya itan westíora cabra bake bene jabé Saúl bomaa iki.

²¹ Jaskati Saúl bebon kaaxa, David ja akinnai baneta iki, Saúlninra onanxon ichabires jaki jakon shinanna iki. Jaskákinra wetsa jan akinnai bebonbires já akinnai itiakin Saúlnin janea iki.

²² Jainxonra Saúlnin westíora joi Isaíki raana iki, David jabé banénon ixon yokákin, jan oinna jawen keen iketian.

²³ Jaskákinra ja Diossen raana jakonma shinan yoshinman Saúl akaitian, oinxon Davidkan jawen arpa bixon ten axonkatitai. Jaskáaxonara Saúlnin koshi shinanhinabainxon, jakon shinankatitai, jatianribira jakonma shinan jaibakeax ochókatitai.

David Goliat reteax jawen main ninkakaata

17 ¹ Wetsa netera filisteo sontárobo israelitabo betan reteanannox, Judámain iká Socó jemanko tsinkíkana iki, jabora Socó jema betan Azecá jema naxaran Efes-damimhain ikana iki.

² Jatianribira Saúl itan jawen sontárobo, Elá mai teshanpain tsinkitax, jainoa xopanantia betan reteanannox benxokakana iki.

³ Wetsa mai mató maxkaten filisteo iketianra, ja bekeiba wetsa mai matokan israelitabo ikana iki, ja naponra mai teshanpa iká iki.

⁴ Jatianbira filisteo xarameax, kimisha metroya westíora reteanankas joni pikókawana iki, jawen Jane Goliat, ja iká iki Gat jemamea.

⁵ Jawen maponko bronce maitia, jawen yoranku bronce xopanantia, bronce aká jawen iwe pichika chonka pichika kiloya.

⁶ Jan witax panati, itan tsatsitaxo iaxon boaira iká iki bronce akanaribi.

⁷ Jawen tsatsitaxo kikin ani, jawen rebonko kensho iká yami iká iki sokota kilo winoa. Jan Goliat akinnaira já bebon kaa iki.

⁸ Jatianra Goliat, israelita sontárobo bebon chankatax saí ika iki: —¿Jawekopí reteanani mato joarin? Ea riki filisteo, jatian mato riki ja Saúl akinnai, jaskara ixon mato xaranmea joni katokanwe ebé reteanani jonon.

⁹ Ebé reteanankin eaaresti ikaxa joti iki, jatianra noabo maton kikinhakin

yanka yonoaibo iti iki; ikaxbi já enharesketianra mato non kikinhakin yanka yonoaibo iti iki.

¹⁰ Rama netera en mato yoiai, Israel sontárobo betan reteanankaskin. ¡Ea westíora joni raanxonkanwe ea jabé reteanannon! —akin.

¹¹ Jaskati filisteo joni yoyo ikai ninkataxa, Saúl itan jatíbi jawen sontárobo jaton shinan yosmabainax ikonbiresi rakékana iki.

¹² Matonra moa onanke westíora jonira Belénhain jaa iki, jawen jane Isaí, jara Saúl apo inontian moa bebon yosiora iká iki. Jara posaka benbo bakeya iká iki, westíora jawen baken janera David iká iki.

¹³ Jatian ja Isaínin kimisha reken bakera, ja Saúl reteanani kaaitian chibani bokana iká iki. Ja kimisha bake reteanani kaabaon janera iká iki: Ja reken Eliab, ja rabé itin iká Abinadab, itan kimisha itin iká Sama;

¹⁴ jainoax David iká iki ja senenainoa bake,

¹⁵ jara Saúlbiribi akinnai ikáx, ja ikana chopá xobonko kaax, itan Belénhain jawen papan carnerobo koirani kaax ikai iká iki.

¹⁶ Jaskákanai kamanra Goliat filisteo joni, yamékiritiibi itan yantátiibi israelitabo sinái pikota iki, chosko chonka nete senenra jato jaskáa iki.

¹⁷ Wetsa netera Isaínin jawen bake David, yoia iki: —Nato trigo tobán rabé chonka litro biwé, Jainxon chonka pan, jaskáaxon min wetsabo ishton jato ikana chopá xobonko boxontanwe.

¹⁸ Ja sontárobaon koshiribira, min chonka queso boxonti iki. Jainxonra min wetsabo min ointi iki, jawekeskakiikanai ixon, jakon ikanaitanra ja oinxon en onanti wetsa jawékibires min ea bexonti iki —akin.

¹⁹ Jaskatai kamanra, Saúl itan Davidkan wetsabo, itan wetsa israelita sontárobo, Elá mai teshapainoax filisteobo betan reteanani ikana iki.

²⁰ Ja nete xabataitianra, David carnerobo wetsa joni koiramataanan; jawen papan menia jawékiati jawéki jato boxoni kaa iki. Jatian ja ikana peotainko David nokóketianra, sontárobo moa reteanani boí jokonkana iki, ja boira reteanantikiri iki saí ibainkana iki.

²¹ Israelitabo betan filisteobora, reteannox beibanani joyókana iki.

²² Ja reteananti jawéki betan ja jawékiati jawéki koirannai joniki, ja boai jawékiatibo jenebaini ishtoi kaaxa, David jatoiba nokota iki; matoki jawekeska iki akinra jawen wetsabo yokata iki.

²³ Jaskati jato betan yoyo ikaitianra, ja reteanankas filisteo joni, Gat jemamea jawen jane Goliat, ja filisteobo tsamatainoax pikókirana iki, Jainxonra jato abea keskábiakin sináatoshia iki. Jatianra Davidkan ninkata iki.

²⁴ Ja joni jaskataitian oinna, israelitabo ikonbiresi raketí já bebonmeaxbi jabákana iki,

²⁵ jaskatira neskákana iki: “¿Oa joni pikotaki, moa maton oinna? ¡Jara Israelboki sinati joá iki! Tsonki já ayonnai jara apon icha kopí jawéki meniti iki, itan jawen bake ainboribi awinhanon ixon meniti iki, Jainxonribira jawen rarebobaon moa apo jawebi kopíatima iki”, ikibo.

²⁶ Jatianra ja patax ikábo Davidkan yokata iki: —¿Ja nato Goliat retekétianmein itan jan Israelbo ramiaresaibo keyóketianmein jave ja joni menikanti iki? Jaskara iken ¿Tsoa ixonmein ati iki nato Dios ikonhaismaton, ja jiria Diossen sontárobo jaskáakin? —akin jato aká iki.

²⁷ Jaskáara jabaon moa aibata keskáribiakiyoikana iki, Goliat, retekétian ja menitibo.

²⁸ Ikaxbi Eliab, ja Davidkan wetsa rekenra, jonibo betan jaskati yoyo ikai ninkatax, jaki sinákin neskáa iki: —¿Jaweaki mia neno joárin?

¿Tsokikayaki ja tsoa jonibi jain jaya-mainko, ja ichama carnerobo min jene-beirana? Jawe akasi mia neno joarin ixonra en onanke, miara jakonma shinanya iki, mia neno jóá riki retean-nankanaitian jato oinkasires —akin.

²⁹ Jatianra Davidkan yoia iki: —¿Ja ramabi yoyo ixonki, jawe jakonma en aka? —akin.

³⁰ Jaskati moa jawen wetsaibakeax kaxon, Davidkan wetsa joni yokatabira, jaskáribiakin yoia iki.

³¹ Ja Davidkan yokataitain ninkábaini boxonra jatíribibaon, Saúl yoikana iki. Jatianra Saúlnin David kenamaa iki.

³² David joketianra Saúlnin yoia iki: —Mato Goliatnin jaskáabira tsoabi shinan namanti yamake, ea min yonoti kaaxa, jabetan ea reteananti iki —akin.

³³ Saúlninra yoia iki: —Ja Goliat betan reteanani kaira, miabicho katima iki, ikaxbi miara bebon bakeranonhira iki; jara jawen bakeranonhira retean-nai joni iki —akin.

³⁴ Jatianra Davidkan yoia iki: —Ea min yonoti, nokon papan carnerobo koirannai inontianra, westíora leónman iamaxon westíora oson, kenenko joxon carnero boaitian,

³⁵ japecáobi kaxon, jawen rekinhai-noabi en carnerobo bichinkatitai; en jaskáa ea bikasaitianra, jawen koinbi yatanxon en retenon kaman rishkikatitai.

³⁶ Jaskáxonra, min yonotinin, león betan oso retekatitai. Jaskáribiakinra nato Ibo Dios ikonhaisma filisteo jonibo en jato akai, jiria Diossen sontárobo betan reteanantinin keenkana iketian.

³⁷ Ja león betan oson mentsisaina ea xabaa Ibonribira, ja Goliatnin meken-mamea ea xabaati iki —akin. Jatianra Saúlnin yoia iki: —Jaskara ikax katanwe, Ibora mibé iki —akin.

³⁸ Saúlninra jawen chopá David sawemati jato yoia iki, bronce maitira maimakana iki, itan bronce xopananti-ribira sawemakana iki.

³⁹ Ja senenainbira Davidkan jawen chopakibi jawen cintora ikain ja espada panina iki, jatíbi jabo jaskátaananra axeama ikax, nii tanata iki. Ikaxbi Jainxonbira Saúl neskáakin yoia iki: —Axeama ikaxa, ea neskaraboya nitikoma iki —akin. Jatianra moa jatíbi jopémaa iki,

⁴⁰ jawen bastón bixonra, pichika makan jakonshokobo ja weanmamea katóxon ja boai pishan napota iki, jainoaxa David jawen baladora tsomaya, Goliat nokoi kaa iki.

⁴¹ Jatianribira já David nokoi kaai jainmashaman iikaina iki. Jan akin-nairia ja bebon kaa iki.

⁴² Goliatnin David oinnara, bakeranon ikák jawen yora joxochashaman, itan metsá iká iki, jaskara ikenra jan oinnairesabires iká iki,

⁴³ jaki shirokinra yoia iki: —¿Eaki westíora ochiti iki, jaskara jiwiaxon min ea akí joti? —akin. Jaskátaananra jatianbi jawen diosen janenko, David jakonmakin shinanxona iki.

⁴⁴ Jaskáribaxonbira, Goliatnin yoia iki: —¡Neri jowé, min nami, noyai yoinabo betan pimis yoinabo, já pinon ixon en jato meninon! —akin aká iki.

⁴⁵ Jatianra Davidkan yoia iki: —Ea akira mia joai, espadaya, yami taxo kenshoya, itan tsatsitaxoya ikaxbi eara mia akí kaai Ibo jatíbi atipana Israelnin sontárobaon Diossen janenko, jabo betan reteanankaskin min yoia iketian.

⁴⁶ Ramara Ibon mia eki menikaamake-tian retexon, en mia texteai, jaskáxonra filisteo sontárobaon mawá yorabo, en noyai yoinabo betan pimis yoinabo pinon ixon meniai. Jatianra nato netemeabaon jatíxonbi onankanti iki, Israelbo betanra westíora ikon Dios jake ixon;

⁴⁷ jatíbi ja neno tsinkitabaonra, onanti iki, espadanin, itan yami taxo kenshon-bicho jato Ibon jatoaresyamai. Nato reteeanantira Ibona iki, jaskara ixonra non mekenman mato jan menikamai —akin.

⁴⁸ Jaskáara Goliat David nokoi kaai pikota iki, jatianra jaribi ishtonbires jakikirana iki,

⁴⁹ Jainxonra Davidkan pisha meranoa westíora makan bixon, jawen baladoran nanetaanan jawen betonkoainshaman Goliat tsakaa iki. Ja tsakaa jawen betonkoain makan jikketianra jawen bemananbin maiki paketa iki.

⁵⁰ Jaskáxonra Davidkan jáaresa iki. Westíora baladorayaxon itan westíora makanmanresa Davidkan Goliat retea iki. Espada boamara iká iki.

⁵¹ Jaskatira ishtoi kaax já patax nia iki, jawen xaka meranoa tsekaataanan jawen espadaninbi retea iki. Jaskáxonra textea iki. Jatianra jatíribi filisteo sontárobo, moa jaton reteananti onan joni mawáketian oinnax, jabákana iki.

⁵² Jatianra israelita itan ja Judá sontárobo, saí ikana iki: Jato retenon akanwe iki, jatianra ja Gathain kaai jikitiainko itan Ecrón jema xepotibo ikainko kaman jato chibankana iki. Saaraimhainoax peokootax Gat itan Ecrón jemanko kati bai kamanra, jatíbiain filisteo sontárobaon mawá yorabo tipia iká iki.

⁵³ Ja filisteobo chibani botana pekáo Efes-damimhain banéxon, israelitabaon jaton carpa peotabo ikainoa jatíbi jaton jawékibo bikana iki.

⁵⁴ Jatianra Davidkan Goliatnin mapo itan jan reteananti jawékibo bixon jawen xobonko boá iki, japekáo basichaara ja mapo Jerusalénhain boá iki.

⁵⁵ Saúlnirra moabi jawen sontárobaon koshi Abner, yokata iki, ja Davidkan Goliat akí pikoti kaaitian: —Abner, ¿Nato baken papaki tsoa iki? —akin.

⁵⁶ Abnerninra yoia iki: —Enra mia akonkin yoiái, enra onanyamake —akin. Jatianra Saúlnirra yoia iki: —Jaskara ikenra, tsoarin ixon min onanti jake —akin.

⁵⁷ Goliat retea pekáo, jawen mapo moa baneti jokin beatian oinxonra,

Abnernin David nokoxon Saúl bebon boá iki,

⁵⁸ janra yokata iki: —Baké, ea yoiwe ¿Tson bakerin mia? —akin. Jatianra Davidkan yoia iki: —Min yonoti ja Belénhain iká Isaínin bake riki ea —akin.

David betan Jonatánman jakon janoxon akonkin shinanna

18 ¹ David, Saúl betan yoyo iki senena pekáora, David kikini jabetan raenanai Jonatán baneta iki. Jaskákinra janbix noikaata keskári-biakin, noia iki.

² Ja netebira Saúlnir, jatíbitian jan akinti bia iki, jatianra jawen papan xobonko moa raanyamaa iki.

³ Jonatánmanra janbix noikaata keskáakin David noia iká iki, jaskákinra jatíbitian raenanai iti shinanbekona iki.

⁴ Jaskákinra, ja sawea jawen perakooti betan jawen tari jopétaanan menia iki, Jainxonra jawen espada, jawen kanóti, itan jawen cinturónribi menia iki.

⁵ Jatíbi ja Saúlnir ati yoia jawékibo senenhaxonra, Davidkan jan atipana jawékibo jato oinmaa iki, jaskara iketianra Saúlnir jawen sontárobaon koshi jikimaa iki. Jatianra Saúlnir sontárobaon, itan jatíbi sontárobaon keen-shaman, ja David iká iki.

Davidki rarokanaitian Saúl jaki notsia

⁶ Sontárobora baneti bekana iki, Davidkan Goliat retea pekáo, Israel-hainoa jatíbi jemankonia ainbobora, jaskara jaton axé iketian panderoxaxon itan platilloyaxon raroshamankin bewanabi itan danzaananbi, apo Saúl bii jokonkana iki.

⁷ Ja biira bewaanabi danzani, bewá banebaneshamani ainbobo neskákana iki:

“Waranka jawen rawíra Saúlnir reteke,
ikaxbi chonka waranka jawen rawíra Davidkan reteke”, iki ikana iki.

⁸ Jaskaraton tsokásmaara, ikonbiresi sinati Saúl yoyo ika iki: —Ja Davidkan chonka waranka reteara yoikanai, ikaxbi en warankares reteara yoikanai. ¡Ramara nokon toan moa apo imakan-tires maxkáke! —iki.

⁹ Jatianshamanra Saúl, moa Davidki notsii jakonmaata iki.

¹⁰ Saúlnin ebé banéwe akin David aká pekáora, Diossen raana joxon yoshiman shinaman Saúl iboa iki, jaskáara ja apo ikax Jain iká xobo meranoaxbi, westíora shinan ramita joni keska iká iki. Ikaxbi jaskaai axea ixonra, Davidkan jawen arpa ten axona iki, jatianra Saúl jawen yami taxo nenké kensho tsomaa iká iki.

¹¹ Ishtonbiresa Saúlnin, yami taxo kensho wakeinabainxon, David chiké-kibi kataxbainki chachiti shinanna iki, ikaxbira Davidkan Saúl, rabéakin winonna iki.

¹² Jatian moa já akinhamakin Ibon, David akinnai oinnaxa, Saúl jaki raketa iki.

¹³ Jaskákinra pikoxon, westíora tsamá waranka sontárobaon koshi jikimaa iki, jaskatira reteanani kaax itan joáx ikátiai.

¹⁴ Jaskáakin Ibon akinnara, Davidkan akaibo jatíbi jakonbires ikátiai.

¹⁵ Jaskati bebonkaresaitian oinnaxa, Saúl Davidki raketa iki.

¹⁶ Ikaxbira Israelhainxon, David jatí-xonbi noikana iká iki, jankaya ja reteanani katinko, itan moa banétiainko jato ikinnai iketian.

¹⁷ Wetsa netera Saúlnin David yoia iki: —Ninkáwe, enra nokon reken bake ainbo Merab, min awinhanon ixon meniai, ikaxbi en mia yoiai riki, miara nokon reteanankas koshi shinanya iti iki, jaskatira mia Ibon janenkobo reteanti iki —akin. Saúlnin shinannara iká iki, enbira reteti yamake, filisteobora en amati jake ixon.

¹⁸ Ikaxbi Davidkan yoia iki: —Ea apon rayos iti ikaxbira, ea jawemabi iki, nokon rarebo Israelhain ikábora jawemabobi iki —akin.

¹⁹ Jaskáakin yoixonbira Saúlnin aká iki, ja David moa jawen bake Merab meniti nete nokóketian, já meniamakin Meholainoa joni Adrielres menikin.

²⁰ Ikaxbi Saúlnin wetsa ainbo bake Micalra iká iki Davidkan keenai. Jaskáakin Saúl yoikanara, jawen keen-shaman iká iki,

²¹ filisteobaon retenon ixon jan beparrankinra awinhanon ixon David meniti shinanna iki. Jaskara shinanxonra, Saúlnin, jawen rabé itin David yoia iki: —Ramakayara ikon, mia nokon rayos ikai —akin.

²² Japekáora Saúlnin jawen yonotibo yoia iki: —Matobicho ixonra, David betan yoyo ikin maton neskáati iki, ikonbiresira apo mion keenai wetsa jawen yonotibo bebonbires, já nokon rayos ikára jakonhira iti iki, ikira ikai, akinra maton ati iki —akin jato aká iki.

²³ Saúlnin yonotibaonra boxon, David jatíbi joibo jaskáakinribi yoikana iki, ikaxbi Davidkan jato yoia iki: —¿Matonki shinanai apon rayos iti, ea keska jawebioma itan kikímmashoko joni ikax itibires iti iki ixon? —akin.

²⁴ Davidkan jato yoia keskáribira kaxon jawen yonotibaon Saúl yoikana iki.

²⁵ Jatianra Saúl, filisteobo David retemakasai ixon, jato yoia iki: —Ja David yoikanwe, ja wanoti kopí noa axea keskákin, ea apo kopíatitianbi, ea jan menitinin keenai riki, pacha filisteobaon jakina rebichi, ea nokon rawíbaon kopikaatinin keenai kopí —akin jato aká iki.

²⁶ Jatianra jaiba boxon, ja Saúlnin yonotibaon David jaskáakin yoikana iki, jainxonra moa Davidkan onanshamana iki, eara moa apon rayos iki nokoti kaai ixon. Ja iti nete senenamatianbira,

²⁷ Davidkan jawen jonibo bia iki, jatoya kaxonra rabé pacha filisteo retea iki, japekáora jaton jakinna rebichi, jawen rayos inoxon apo boxona iki. Jatianra Saúlnin jawen bake ainbo Mical, moa awinhanon ixon menia iki.

²⁸ Ikaxbi Saúlra David Ibon akinnai-tian itan Micalnin noia oinnax.

²⁹ Jaskara ikenra moa ikátiai bebon-bires raketa iki, itan jatíbitian jawen rawí baneta iki.

³⁰ Jainoax wetsa jawékiribi, ja filisteo-joni koshibo jaton sontároboya beax israelitabo betan reteananaitiibira, ja Saúlnin wetsa sontárobaon koshibaon akai bebonbires, Davidkan jato keyoka-titai, jaskákina akonbireskin jatixonbi jakonhakanai iká iki.

Saúlnin David jaskáaxon reteti benaa

19 ¹ Wetsa netera, Saúlnin jawen bake Jonatán itan jatíbi jawen sontárobaon koshibo yoia iki ja David retexonkanon ixon. Ikaxbi Jonatánman kikinhakin David noia ixon,

² keshana iki: —Nokon papanra jaskáaxon mia reteti benai. Jaskara iketian bakish yamékirishoko koira-mewe, jaskara iken wetsabaon onana-mainko ja enbicho onanainko jonéwe.

³ Jain mia joneta mainko, mia ochó-mara ea nokon papa betan kaai. Jainoaxa mia yoii ea jabé yoyo iti iki, jaweki ea yoitiki ixon oinnox, japekáora en mia onanmati iki —akin.

⁴ Jatianra Jonatán, David akinkasi jawen papa betan yoyo ika iki: —Janra jave jakommbi akáma iki, jaresa icha-bires jakon mia aká iki, jaskara ikenra min yonoti David min retetima iki, itan;

⁵ mawá meranbi onitsapikainxonra Goliat retea iki, jaskáaxonra jatíbi Israel jonibo akonbireskin jato xabáa iki. Minra oinna iki, jatianra mia raroa iki. ¿Jawekopiki, jawe jakonma akáma ikenbi yankabires min David retekasai? —akin.

⁶ Jatianra Jonatánman yoia ninkata Saúl koshin saí ika iki: —Diossen janen-kora en yoiai David mawátima —iki.

⁷ Jatianra Saúl jain iikanai mainmeax moa kaa iki, japekáora Jonatánman, David kenaxon jatíbi jaskati jawen papa

betan yoyo ika keshana iki. Jaskaa pekáora Saúlhiba boá iki, jatianra Davidkan moa akatiai keskáribiakin Saúl teexona iki.

⁸ Reteantanira peokooribia iki, jatianra filisteobo betan reteanani jawen sontároboya David kaa iki, jaskákxonra jatoareskana iki, akonbireskin jato akanara jabákana iki.

⁹ David-ra moa apon xobonko iká iki, wetsa netera Saúl, Ibon amaa jakiribi jakonma shinan yoshinman aká iki; jatianra Davidkan arpa akaitian, jawen xobo chiké meran yami taxo kensho tsomáya yakata iká iki,

¹⁰ Jainxonra jawen yami taxo kensho David chikéki kataxkin chachikaskin tanaa iki. Ikaxbira ja aká, Davidkan winona iki, jatianra jawen yami taxo kensho chiketen chankata iki. Ja yamé-bira David Jainoax jabati kaa iki.

¹¹ Jatianbira Saúlnin, jawen jonibo yoia iki, Davidkan xobonko kaxon koiranxon wetsa nete xabáketian reteti. Ikaxbira jawen awin Micalnin, David keshankin yoia iki: —Nato yamé jabá-yamaxa, bakish mia moa mawá iti iki —akin.

¹² Jatianbira Micalnin ja David, westíora ventananin paninxon pakémaa, jabati kaa iki.

¹³ Japekáora Micalnin westíora jaton ja rabiti bixon, Davidkan oxatiain jikimaa iki, jara cabra boo xewaa mai-maxon chopan mapoa iki.

¹⁴ Jatian ja Saúlnin raana jonibaon yatannoxon xepótiainxon David kena-kanatianra, Micalnin jato yoia iki isini-riki, akin.

¹⁵ Ikaxbira jakiribi Saúlnin jawen jonibo David benati raankin, neskara ati jato yoia iki: —Jawen oxatiain iken-bira, Jainoa maton pikoti iki, jaskáaxonra en retenon ixon maton ea bexonti iki! —akin.

¹⁶ Jatianra ja Saúlnin jonibo ja David-kan xobonko jikikana iki, ixonbira jawen oxatiain westíora jaton ja rabiti

jawékibicho nokokana iki, cabra boo xewá maia.

¹⁷ Jatianra Mical kenamaa joketian Saúlnin yoia iki: —¿Jaweatiki nokon rawí jabámaxon min ea neskáakin parana? —akin. Jatianra Micalnin yoia iki: —En jabámayamaketian, ea retetira yoia iki —akin.

¹⁸ Jaskati jabataxa David, Samuel oinni Ramáin kaa iki, jatíbi Saúlnin jaskára akábora yoia iki. Japekáora David betan Samuel Naiot jeman jaaí kaa iki.

¹⁹ Jatianra David Naiot Ramáin iketian onanxon Saúlnin,

²⁰ yatanxon nexati jawen jonibo raana iki. Ja Saúlnin jonibo nokóxon oinnara, westíora tsamá profetabo rama iti joi bii ikana iki, ja iká iki Samuelnin jato ikinaibo. Jatianbira Dlossen shinan Saúlnin jonibo meran jikixon jato iboa iki, jatianra jaboribi rama iti jawéki yoiai iká iki.

²¹ Jaskata ninkáxonra Saúlnin, wetsa jonibo raana iki, ikaxbi jabaonribira rama iti jawéki yoikana iki. Jawen kimisha itinra Saúlnin jaweti jonibo raanribia iki, jatianra jabaonribi rama iti jawéki yoikana iki.

²² Jatianra Saúl Ramáin jabi kaax, Secúhain iká Jain onpax akanainko nokoxon, jaweranoki Samuel betan David iki ixon jato yokata iki. Jatianra Naiothain riki ixon yoikana iki,

²³ jatianra Saúl Jain kaa iki. Ikaxbira Dlossen shinan já meran jikixon iboaa, Saúlninribi rama iti jawéki yoia iki, jaskáaxa Naiot Ramáin kaman yoiboi kaa iki;

²⁴ jaskáribixonbira jawen chopá jopeta iki, jatianra jaskáabi, rama iti jawéki yoii, Samuel bebon ja nete iibaitax itan ja yamé ishinribia iki. Jaskatira ikanai: “¿Saúlribikayaki, profeta iki?” iki.

Jonatánman David akinna

20 ¹Naiot Ramáinoax jabati kaaxa, Jonatánhiba David nokota iki, Jainxonra yoia iki: —¿Jawe en akárin?

¿Jaweratorin nokon jakonma? ¿Min papaki ea jawen ochaa iketianki akai, ea retenoxon benakin? —akin.

² Jatianra Jonatánman yoia iki: —¡Diosa keenyamai! ¡Nokon papanra mia reteyamai! Minra onanti jake, nokon papanra ea yoiamaxonbi jawebi ayamai,iresa jawéki akinbira ea yoiai. ¿Jawekópíki nokon papan mia retekasai ea yoiamakin joneti iki? ¡Jaskarara itima iki! —akin.

³ Ikaxbira Davidkan yokáboresa iki: —Min papanra kikinhakin onanke ea min jakonhai, jaskákinra mia keenyamanaketian, min onantinin keentima iki. ¡Ikaxbi miabi itan Ibon janenkora en mia yoiai, eara moa wetsatianbires mawatibi iki! —akin.

⁴ Jatianra Jonatánman yokata iki: —¿Mia kopí en jawe atinki mia keenai? —akin.

⁵ Jatianra Davidkan yoia iki: —Ninkáwe, bakish iki bená oxen fiesta, jatianra ea apo betan pii yakáti nete iki. Ikaxbira min ea imaresti iki, rama peokootax wetsa bakish yantan kaman ja mainko ea joneta iti,

⁶ min papan ea manoaitianra, min yoiti iki, ishtonres nokon jema Belén-hain kanoxon en mia yokata, nokon rarebobaon baritiatiibi yoina menikin menokanai iketian, jato betan akí kanoxon.

⁷ Jatian jakon riki iki ixon mia yoiketianra, ea jakonbires iti iki; ikaxbi min jaskáa sináketianra, ea jakonmakasi iká riki ixon, min onanti iki.

⁸ Jaskara iken ea akinpariwe, ea riki min yonoti, mibé raenani jatíbitian janoxonra, Ibo bebonxon non akonkin shinanbekona iki. Jatian en jakonma akona iketian minbi ea retewe. Ea min papaiba botira mia maxkáyamake —akin.

⁹ Ikaxbi Jonatánman yoia iki: —¡Jaskara jawékibo shinanyamawe! Nokon papan mia retekasai ninkáxonra, en mia yoiti iki —akin.

¹⁰ Jatianra Davidkan yokata iki: —¿Tsonki ea yoiti iki, min papa min jaskara yoia sináketian? —akin.

¹¹ Jonatánmanra yoia iki: —Ja tsoa yama xabáshaman ikainko kanonkawé —akin. Jatianra ja xabá ikainko kabékona iki,

¹² Jainxonra Jonatánman yoia iki: —Israelbaon Ibo Diessen janenkora, akonkin senenhati shinanxon en mia yoiai, bakish nato horaribi iamax wetsa bakish nato horaribira, jawekeskamein nokon papan shinanai ixon en onanti iki. Jawen iká miki jakon iketian oinxonra, mia yoiti en jato raanti iki,

¹³ ikaxbi nokon papan mia jakonmakaſaitian, abánon ea Ibon akonbireskin masá tenemakin, mia yoiamaketian itan jakonax jabáti ikenbi en mia akinyamaketian. ¡Nokon papa akinni keskáribiakin, mia Ibon akinbanon!

¹⁴ Jakon riki, rama ea japariketian, Ibon mia jakonha keskáribiakin, earibi jakonhawe. Jatian ea mawákenbira,

¹⁵ nokon rarebo jatíbitian min jakonhakin jenetima iki. ¡Min rawibo Ibon kikinhakin retekin keyoa pekáobi! —akin.

¹⁶ Jaskáaxonra Jonatánman ja senenhabekonti joi David betan aká iki,

¹⁷ noibamis ixonra Jonatánman, akonkin senehanoxon jakiribi yoia iki, itan janbix noikaata keskákinra David noia iki.

¹⁸ Japekáora yoia iki: —Bakisha bená oxen fiesta iki, ikaxbi min yakátiaín mia yamaketianra, jawekeskatikeyoia iki ixon mia rotokanti iki.

¹⁹ Ikaxbi jawen kimisha iti neten mia yamaketianra, bebonbires mia yamaa rotokanti iki. Jaskara ikenra ja moa mia joneibatainkoribi mia kati iki, kaaxa ja makan tsamábo ikainko mia iti iki.

²⁰ Jatianra, mecha tanakin ja joxo toróain tsakakin ati keskaakin, kimisha pia en jao potati iki,

²¹ jaskáxonra nokon yonoti en yoiti iki: 'Piabo benatanwe', akin. 'Ja piabora mia

ikainoax neri iki, kaxon jabo bitanwe', akin, en aketianra, jawebira ea winoyamai ikax, mia jakonbires pikoti iki. Akonkinra, Diessen janenko en mia yoiai.

²² Ikaxbi en yoiti iki: 'Ja piabora oribires iki', akin. Jatianra min onanti iki, Ibo mia jabátinin keenai.

²³ Ja non anoxon shinanna jawéki, jatíbitian onanara Ibo iki —akin.

²⁴ Jatianra David ja mainko moa joneta iki, jatian ja oxe benakan fiesta ati moa nokóketianra, apo moa pinox mesanko yakata iki.

²⁵ Jaskati axea ikaxa, chiké patax yakata iki. Jonatánra ja bebon yakata iki, jatian Abner, Saúl patax yakata iki. Ja Davidkan yakátiaínra jawébi yamaa iki.

²⁶ Ja netera Saúlnin jawébi yoiamaa iki, jakonma aká Dios bebon benxoama ikaxa iburai ixonra shinanna iki.

²⁷ Ikaxbi jawen rabé itin fiesta iti nene xabáketianra, jakiribi Davidkan yakátiaín jawébi yamaa iki. Jatianra Saúlnin, jawen bake Jonatán yokata iki: —¿Jawekopíki bakish itan rama Isaínin bake pii joyamaa? —akin aká iki.

²⁸ Jatian Jonatánman yoia iki: —Davidkanra ea ishton Belénhain kanoxon yokata iki.

²⁹ En katanwe anon ixonra ea yokata iki, jawen rarebobaonra jaton jemanxon, Dios jawéki menoxonai, jatianra jawen wetsan kati yoia iki. Jaskákinra jawen wetsabo betan fiesta akí kaai ea yoia iki, jatianra en kati yoia iki. Jaskatira neno nobé pii joyamake —akin.

³⁰ Jatianra Saúl ikonbiresi Jonatánki sináxon yoia iki: —¡Jakonma titan baké! ¿Min jisáki en onanyamaa ja Isaínin bake mibé kikini raenanai, jaki minna itan min titana rabinma iki?

³¹ David japariketianra, mia koshi itimabobi iki. ¡Jaskara iken, já benati jato raannxon, ea neno bexonkanwe, jara mawáti jake! —akin.

³² Ikaxbi Jonatánman yoia iki: —¿Jawekopiki já mawáti iki? ¿Jawe akárin? —akin.

³³ Jatianra Saúlnin jawebi yoiamakin, Jonatán chachinoxon jawen yami taxo bia iki, jaskáketianra jan onanna iki, jawen papan David reteti shinana.

³⁴ Jatianra Jonatán ikonbiresi sinátax, moa mesankoniax wenita iki, jawen rabé iti fiesta netenra moa piamaa iki, jawen papan David jakonmaaketian, akonbireskin jaon masá shinanai kopí.

³⁵ Ja wetsa nete xabata yamékirira, jatian David betan nokoananti yoia ikax, ja jonetainko Jonatán jawen westíora yonoti bakeranon betan ja mainko kaa iki,

³⁶ jara neskaati yoia iki: —Ishtoi kaxon en pia potaibo benatanwe —akin. Jatianbira ja yonoti ishtoi kaa iki, Jonatánman pia potai kaman, ikaxbi ja yonoti ochóbires paketa iki.

³⁷ Jatian ja pia paketainko moa yonoti nokóketianra, jatíbi jawen koshianixbi, Jonatán saí ika iki: —Ja piara mia ikainoax, ochóbires iki! —ikira iká iki.

³⁸ Jainxonra Jonatánman jakiribi jawen yonoti saí aka iki: —Tsasiamaí ishtoi, ishtontani katanwe! —iki. Ja Jonatánman yonotininra moa pia bia iki, jaskáxonra jawen koshi boxona iki,

³⁹ ikaxbira jan jawebi onanyamaa iki, Jonatán betan Davidkanresa onanna iká iki jave yoii ikárin ixon.

⁴⁰ Japekáora Jonatánman jawen reteananti jawékibo, jawen yonoti menia iki, Jainxonra jakiribi moa jemanko boxonti yoia iki.

⁴¹ Jatian ja yonoti moa kaketianra, David ja makan tsamá pekáokeax pikota iki, jainoxa Jonatán bebon kimishai mai tii anon kaman beota iki. Japekáora bexekananax winibekona iki, jatianra ikonbiresi David winia iki.

⁴² Ja senentiaimbira Jonatánman, David yoia iki: —Jakonbires katanwe, ja non senenhanoxon akonkin rabéxonbi shinanara Ibon janenko iká iki, Jainxonra non

yokata iki; jatíbitian já noobetan inon ixon, jainox min chiní bakebo betan, itan nokon chiní bakebo betan inon ixon —akin. Japekáora moa David kaaitian, Jonatánribi moa jemanko kaa iki.

Saúlhibakeax David jabata

21 ¹Sacerdote Ahimelec yoyo akira; David Nob jemanko kaa iki; jatian shinanamainbires merax raté-kainxonra yoia iki: —¿Jawekeskataxki miabichoshoko joá, itan tsoabiki mibé joyamaa? —akin.

² Jatianra Davidkan yoia iki: —Aponra ea yoike, westíora jawéki axonti, jatian jara tsonbi onanti yamake jaweati ea raanarin, itan jave ati yoia ea joárin ixon. Ja en ikinna jonibora en moa yoia iki jaoranoaxki ea jato betan nokoanantiki ixon.

³ Jatibetin, ¿Ramabiki mia jave pitia iki? Ea pichika pan iamaxon, javeki min nokoai ea ja meniwe —akin aká iki.

⁴ Jatianra sacerdotenin yoia iki: —Ea jayata panra wetsabires panma iki, jara Dios ibomaa pan iki. Ikaxbi enra mia meniti atipanke, mia itan mibé iká jonibo ainbobo betan yoranama iketian —akin.

⁵ Jaskáketianra Davidkan yoia iki: —Jatíbitian reteanani kakinra ainbobi non yoranyamai. Non japacho akai jawéki akíra noa jakon iki, jaskara ikaxa wetsabires jawékima iketian, ramakaya noa bebonbires jakonshaman iki —akin.

⁶ Jatianra wetsa panbo yamaketian, ja Dios iboamaa panbi sacerdoten David menia iki, ja iká iki jawen toan ja rama netebi aká pan xanashaman boxon, ja Jainxon yoina menotiankonia bexon yasankana.

Saúl Davidkan reteyamaa

24 ¹Saúl filesteobo chibani katanax moa banéketianra keshankana iki, David ja En-gadiain iká jain tsoabi jamaa manain iibata.

² Jatianra Israelhainoa kimisha waranka sontaro Saúlnin katota iki, jainoaxa kikínbires shanka ketóainbo David itan jawen jonibo benai bokana iki.

³ Ja boira carnerobaon chitébo ikainko nokokana iki, jabo pataxa iká iki westíora kini, jain ja David jawen joniboya joneta. Jainra Saúl poi jikia iki,

⁴ jatianra jawen jonibaon David yoia iki: —Ramara moa nokóke mia jaskáaxonti Ibon yoini, ja min rawí miki menikaamatiki. Min oinna jakon iketian jaskara awé —akin. Jatianra Davidkan, weníxon xaxaki iamakin netexon jawen perakooti pakéxkin kextenana iki,

⁵ ikaxbi jaskáa pekáora, jawen shinan meran masá shinanna iki,

⁶ jaskákinra jawen jonibo yoia iki: —¡Jara apo iti Ibon katota iki, jakopira en retekashamai! —akin.

⁷ Jaskáxonra Davidkan jawen jonibaon, Saúl retekanti ikenbi, jato amayamaa iki, jatianra Saúl kini meranoax pikotax moa kaaí tekikaina iki.

⁸ Ikaxbi já pekáobi kini meranoax pikotax David saí ika iki: —¡Nokon apo, nokon apo! —iki. Jaskataitiana Saúlnin pekáori naisa iki, jatianra David, Saúl kikin shinanxon rabii maibi tii anon kaman beota iki,

⁹ Jainxonra yoia iki: —¿Jaweatiki en mia jakonmakasai iki ikanaibo, min jato ikonhai?

¹⁰ Minbira rama onanai, ea rama kininko iken en retenon ixon, mia Ibon eki menikaamakenbi, mia retekashamakin en mia jaweayamaa, enra shinanna iki, Ibonbi katóxon mia apo imaa.

¹¹ Nokon apó, jakonhakin oinwe enki jawe yatana ixon: Ja riki min perakooti pakex, mia reteti ixonbira en mia reteyamate. Jaskara ixonra moa min onanti senen iki, en mia ramianoxon shinannama, mia paranxonbi ramiati shinannama, mikibobi ochaama. Jaskara ikenbira miabiribi ea retenoxon chibani itai.

¹² ¡Abánon noa rabébi ja non akábo, Ibon noa yoixonkin, itan abánon mia ea kopíxonkin! Enra jawetianbi mia ramiati yamake.

¹³ Moabira jonibaon yoia iki: ‘Jakonmara, jakonma joniboibakeax joai’, iki ixon. Jakopíra jawetianbi en mia jakonmati yamake.

¹⁴ Jainoaxibi ¿Tsoa chibani ki mia já pekao joa Israelbaon apó? ¿Ja retekaskin min chibanaiki tsoa iki? Eara iresabires joni iki. Ea retekaskin chibantira, ¡Westíora ochiti mawá keska, itan westíora iki keska iki!

¹⁵ Jaskara iken abánon, Ibon shinanxon, ja non rabéxon aká jawékibo noa yoixonkin; ¡Abánon en akábo jan oinkin, itan abánon min ea akainbi ea amayamakin! —akin.

¹⁶ Jatian moa David yoyo iki seneketianra, Saúl saí ika iki: —¡Ikaxbi mia jaskati yoyo ikara, mia nokon bake rayos Davidkon iki! —iki. Jaskátaanranra winia iki,

¹⁷ Jainxonra yoia iki: —Ikonra min yoike, ichabires en mia ramiakenbira, minbiribi ea jakonharesa iki.

¹⁸ Ramara min ea oinmake, akonkin min ea jakonhai; moa Ibon ea miki menikaamakenbira min ea reteyamaa iki.

¹⁹ Ikon riki tsoa joninbira, jawen rawí nokoxon jaweayamakin jakonbires raanhisma iki. Jaskara iketian ¡Abánon min ea rama jakonha kopí, mia Ibon jakonman kopíakin!

²⁰ Ramara en moa pontéshaman onanke, miara apo iki kaai ixon, itan jaskati koshi jikixonra, wetsa Israel jonibo min jato ikinna bebonkanti iki.

²¹ Akonkin shinanxon, Ibon janenko ea yoiwe, nokon chiní bakebo jato keyokin retetima, itan nokon rarebobyabira mia eon shinanbenotima iki —akin.

²² Jatianra Davidkan akonkin shinanxon, Saúl yoia iki, japekáora Saúl moa jawen xobonko kaa iki, jatianra David

jawen jonibo betan jain koiranmetax ikana kininko moa bokana iki.

25¹ Samuel mawáketianra, jatíbi israelitabo winii tsinkíkana iki. Jara miinkana iki Ramáin, jawen xobo ikain. Japekáora David, jain jawebi xoxoyamai Parán mananman kaa iki.

**Jatíribi israelitabo betan
reteananaitian filisteobo
Davidkan akinna**

28 [Samuel mawata pekáora, David, jawen sokota pacha joni, itan jawen awinboyabi jawen bakebo, Israelhainoax jabatax filisteobaon main jakana iki. Jainra chonka sokota oxe ikana iki.]

¹ Wetsa netera filisteobaon, Israelbo betan reteanannoxon jaton sontárobo tsinkia iki, jatianra apo Aquísnin David yoia iki: —Minra moa kikinhakin onanke, mia itan min jonibora ebé reteenantiai kati iki —akin.

² Jaskáketianra Davidkan yoia iki: —Kikin jakon riki. Ramara min onanhai, nato min yonotininki atipana ixon —akin. Jatianra Aquísnin David yoia iki: —Ea retekanaketian jatíbitian eabiribi koiranai iti sontárora en mia imai —akin.

**Saúl betan ja shinanmanres
onanmis Endorhainoa ainbo iká**

³ Samuel mawánontianra, jatíbi Israelainoabo winikana iki, itan japekáora ja pikoniain jawen jemanbiribi Ramáin miinkana iki. Jatianra Saúlnin shinanmanres onanmisbo, itan ja mawábaon akinnon ixon yokataibo, ja mainmea jato potaa iká iki.

⁴ Jatianra filisteo sontárobo tsinkibaini boxon, Sunemhain jain iti carpabo peotaakana iki, jatianra Saúlninbiribi jatíbi Israelbo tsinkixon, Gilboa mananman jato ikinna iki.

⁵ Ikaxbi filisteobaon carpa peotabo oinntaxa Saúl raketa iki, jatianra moa raké shinanman jaaresa iki.

⁶ Jaskara ikenra onannoxon Ibo yokákin tanaa iki, ikaxbira Ibon jawebi yoiamaa iki, namá meranbi, Urim makamanbi, profetabaonbi, jawebi yoiamaa iki.

⁷ Jakopíra jawen sontárobaon koshibo yoia iki: —Benakanwe westíora ainbo, ja mawániibaon akinnon ixon yokataibo, jaiba kaxon en onannoxon yokánon —akin. Jatianra jawen sontárobaon yoia iki: —Endorhainra westíora ainbo jake, ja mawániibaon akinnon ixon yokatai —akin.

⁸ Jatianra Saúlnin onankanaketian, wetsa chopá sawea iki, jaskáax yamébi ja ainbo oinni kaitianra; rabé jonin chibana iki. Jawen xobon nokoxonra Saúlnin ja ainbo yoia iki: —En mia yokatai riki, mawataton kaya min ea kenaxontin en ja ati ea yoinon ixon, enra mia yoiti iki ja jonin kaya min ea kenaxonti —akin.

⁹ Jatianra ainbaon yoia iki: —Minra onanke, ja Saúlnin aká jawéki, ja shinamanres onanmisbo betan ja mawániibaon akinnon ixon yokataibo ja mainmea jato potaa. ¿Jaweatiki en mia akinketian, ea retekanoxon ixon ea min jaskaai? —akin.

¹⁰ Ikaxbi Saúlninra Ibon janenko yoia iki: —Akonkin shinanxonra Ibon janenko en mia yoiai, nato kopira jawe jakonmabi mia winóntima iki —akin.

¹¹ Jatianra ainbaon yoia iki: —En tsoa joti kenaxontinki mia keenai? —akin. Jatianra Saúlnin yoia iki: —Ea Samuel kenaxonwe —akin. Jatianra ja ainbaon kenaas iki.

¹² Ja shinanamainbi Samuel oinntaxa, ainbo westíorai koshin saí ika iki; japekáora Saúl yoia iki: —¿Jaweatiki ea min parana? ¡Miara Saúl iki! —akin.

¹³ Ikaxbira Saúlnin yoia iki: —Rakéyamawe ¿Jaweki min oinna? —akin. Jatianra ainbaon yoia iki: —Westíora dios mainmeax keyataira en oinke —akin.

¹⁴ Jatianra Saúlnin yokata iki: —¿Jawekeska jisárin? —akin. Jatian

ainbaon neskaa iki: —Westíora joni yosi perakooti saweyara ike —akin. Jatianbira Saúlnin, Samuel riki ixon onanna iki, jaskatira mainbi bekepinon kaman beota iki.

¹⁵ Jatianra Samuelnin yoia iki: —¿Jawéati ea teareskin, min ea jomaarin? —akin. Jatianra Saúlnin yoia iki: —Ea riki, kikinbiresi onitsaa filisteobo nobé reteanani bekanaitan, itan ea moa Diossen jenea kopí. Profeta meranxonbira ea yoiamai itan namá meranbi. Ja kopí riki en mia kenaaj, ja en atibo min ea yoinon ixon —akin.

¹⁶ Jatianra Samuelnin yoia iki: —¿Jawéatiki ea min yokatai, moa Ibon jenea jawen rawí banéxonbi?

¹⁷ Ja en moa mia yoikatitaira, moa Ibon mibé aká iki. Ja mia apo pikotaa-nanra, ja mibé iká David apo imaa iki,

¹⁸ ja amalecitabo keyoti Ibon yoiabi mia yoitimaa iketian, itan min senen-hayamaa iketian.

¹⁹ Jaskáribaxonbira Ibon, israelita sontá-robo itan mia filisteoboki menikaamatí iki, jaskáara filisteobaon reteanankin jatoareskanti iki, jainoax bakisha mia itan min bakebo mawatax moa ebé iti iki. Jainxonribira Ibon amaa filisteobaon israelitaabon peotabo biti iki —akinra aka iki.

²⁰ Jatianbira Saúl ishtonbires paketax nenkekaini rakata iki. Samuelnin joi ninkáxon, itan westíora nete itan westíora yaméribi jawébi piama ixonbира maxkaa iki.

²¹ Ja ainbaonra Saúl, jawen shinan tsokas iketian oinxon pataxon yoia iki: —Ninkáwe. Ea min yonoti ainbaonra, ja min yokata jawéki moa mia axonke. Nokon jati nete onsá meebainxonra, min yoiabo en mia axonke.

²² Jaskara iketian, rama en mia yokatai riki, ea min ninkáxonti: Ichama pitira en mia pimakasai, jakiribi mia koshinon ixon, itan jakiribi baneti min peotain mia katánon ixon —akin.

²³ Jabira Saúl pikáshama iki, ikax-bira jawen sontárobaon koshibo betan

ja ainbaon teaboxon, ja senenainbi moa jeen imakana iki. Jatianbi wenitaxa oxatiaiin yakata iki.

²⁴ Jaskatai kamanra ja ainbaon jawen xobomea, westíora waka bene xoashaman retea iki, axonra harina meinxon, levadu-raomabi bata pan aká iki.

²⁵ Japekáora, pikánon ixon Saúl betan jawen sontárobaon koshibo jato boxona iki, jabora moa pikín senenhaa pekáo, itan moa jato kaai abaini ja yamébi jaton peotain bokana iki.

**Saúl reteanantiainoax jawen
bakeoya mawata**
(1 Cr. 10.1-13)

31 ¹Filisteo sontárobaonra, israelita-bo reteanankin jato peoa iki, ja israelitabora jato bebonmeax jabá-kana iki, Gilboa mananmanxon icha-bires jato retekanketianra jabákana iki.

² Jainoaxa filisteobo, Saúl jawen bakeoya kaaitian chibani bokana iki, Jonatán, Abinadab itan Malquisúara retekana iki.

³ Japekáora jatikaxbi, Saúl akí bokana iki; jatian ja kanótin pia potaibaon potaa kaxonra Saúl tsakaa iki, jainoaxa jatoki moa ikonbiresi raketa iki.

⁴ Jaskákinra jan reteananti jawé-kinin akinnai yoia iki: —Min espada tsekaxon, ea jan bebánkin chachiwe, ja ikon Dioskon onanma jonibo beyama-kanon ixon, ea reteaxa jabo eki shiroi rarokanti iki —akin. Ikaxbira ja akinai-tonin, ikonbiresi rakékin akáshamaa iki. Jatianra jawen espada bitaanan, Saúl janbix jaki paketa iki.

⁵ Jatianra ja akinaitonin oinna moa Saúl, mawá iketian, járibi jawen espadakibi paketax, jabébi mawata iki.

⁶ Jaskataxa Saúl, jawen kimisha bake, jan akinnai joni itan jatíbi ja jabáyamaabo jawen jonibo ja nete mawákana iki,

⁷jatian ja mai teshanpa bekeiba jaa israelitabaon itan ja bari pikotaiori iká Jordáñhorikeabaonra, onankana iki; ja Israel sontárobo jabataitian, jatianra

Saúl jawen bakeboyabi moa retekan-ketian, jaboribi jaton jemabo potabaini moa jabákana iki. Jatianra filisteobo jain nokotax, Jainbi jaai banékana iki.

⁸ Ja wetsa nete xabáketianra filisteo sontárobaon, mawá yorabo potai boxon, Gilboa mananman jawen kimisha bake-yabi Saúl mawá rakata merakana iki.

⁹ Jatianra jawen mapo textekana iki, itan jawen reteananti jawékibora bichinkana iki, jaskáxonra joi boaibo jatíbiain filisteobaon main ja joibo botankanon ixon jato raankana iki, itan jaton diosbo rabiti xobonko iká-baon onannon ixon

¹⁰ Japekáora Saúlnin reteananti jawé-kibo, jaton diossa Astarté rabiti xobo

meran akana iki, itan jaton yorara Bet-sán jema chikekan paninkana iki.

¹¹ Jatian Galaadhain iká, Jabel ikainoa jonibaonra, filisteobaon Saúl, itan jawen bakebaon yora chiketen paninkana moa onankana iká iki,

¹² jatíbi koshi shinanya Jabel jonibora tsinkikana iki, itan ja yamébira taenbi boboshinkana iki, japekáora Saúlnin yora itan jawen bakebaona Bet-sán chiketemea moa bikana iki, Jainxon moa Jabessain banéxonra, ja yorabo menokana iki.

¹³ Japekáora, Jabessain westíora jiwi naman ja xaobo miinkana iki. Jaskarabo aká pekáora, kanchis nete senen ayunkana iki.